

Адыгэ мажэ

№ 33 (20297)

2013-рэ илэс

ГЪУБДЖ
МЭЗАЕМ И 26-рэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Хэгъэгум иухъумаклохэм афэгугушлагъ

Хэгъэгум иухъумакло и Мафэ фэгъэхыгъэ мэфэкл зэхыхъэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоне шыклагъ. Хэгъэгугу ззошхом, Улэшыгъэ Клуачлэхэм, Иофшлэным яветеранхэм, тинахыжхэм, мы мэфэклир хэзыгъэунэфыкырэ пстэуми къафэгугушлагъ АР-м и Лышхъэу Тхьаклушынэ Аслъан.

— Мы мэфэкл шлагъом фэшл сыгу къызделэу зэклэми сышгу-фэгугушло, — къылуагъ республикэм ипашэ. — Дзэклолхэм къулыкъоу ахырэм тыхэгъэгугу сыдигъуи осэшхо шыфашлы. Патриотэу зызлыгъэжырэ пэпчъ ихэгъэгугу къыухъумэныр ипшэ-

рылхъэу шыт. Гушчылэ фа-бэхэр яслэмэ сшлоигъу машлом хэтхэу, зышылэныгъэ емыблжхэу мамыр шылаклэ тилэным фэбэнагъэхэм — Хэгъэгугу ззошхом иветеранхэм, тылым Иоф шызышлагъэхэм, нэмыклхэм. Адыге-им нэмыц-фашист техаклохэр зы-

рафыжыгъэхэм ия 70-рэ илгъэс мы мафэхэм хэдгъэунэфыкыгъ. Адыгеим и Лышхъужхэу Андырхъое Хъусен, Бжыхъэкъо Къымчэрий, Нэхэе Даут, нэмыклхэми лыблэнагъэгугу зэрахыгъгэр тчыгъушпаштэп, егъэшлэрэ шлэжхэу ахэр тыгу илыштых. Непэ къытхэт ветеранхэм шылаклэ-псэуклэ амалэу ялэхэр нахышлу шлыгъэнхэм, ахэм лэпылэгъу афэху-гъэным тыналэ тетэгъэты. УФ-м и Президент унашхоу ышлыгъэм диштэу, Хэгъэгугу ззошхом иветеран нэбгырэ 615-у республикэм исхэм псэуплэхэр

ядгъэгъотыгъэх, тапэкли а Иофшлэныр лъыдгъэклогъшт. Непэ Урысыем и Улэшыгъэ Клуачлэхэм гъэхыгъэгугу ашлыхэрэм Адыгеим идзэклоглхэм ялахышлу зэрэхэ-лыр къыхэгъэгъышмэ сшлоигъу. Ахэми инэу тафэраз. Мэзаем и 23-р хулыфыгъэхэм ямэфэкл шыпкъэгугу алгытэми, бзылыфыгъэ маклэп Хэгъэгугу ззошхом те-клоньгъэр къышчидэхыгъэным фэбэнагъгэр, непэ ягугъу дахэклэ арагъэшлызэ къулыкъу зыхы-рэр. Ахэми сафэгугушломэ сшло-игъу. Ныбджэгугу лъаплэхэр, псауныгъэ пытэ шыуилэу, шыуина-

гъохэм мамырныгъгэрэ зэгугуры-лоньгъгэрэ арылгъэу шыупсэунэу шыуфэсэлэ.

Мэфэкл Иофтхьабзэм хэлэжб-гъэх АР-м и Къэралыгъо Со-вет — Хасэм идепутатхэр, мини-стрэхэм я Кабинет хэтхэр, феде-ралнэ ыкли республикэ къулы-къухэм япашэхэр, муниципаль-нэ образованиехэм, хэбзэгугу-мэкло къулыкъухэм, ветеран ор-ганизациехэм ялыклогхэр, ныб-жыклогхэр, нэмыклхэри.

Республикэм итворческэ кол-лективхэм, орэдылохэм къагъэ-хьазырыгъэ мэфэкл концерт-м-кэ зэхыхъэр лъагъэклогтагъ.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Лэжъапклэм ихэгъэхъони тегушылагъэх

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зичэзыу игъэклогтыгъэ зэхасыгъоу тыгуасэ илагъэр зерицагъ АР-м и Правительствэ и Тхьаматэу Къумпыл Мурат. Бюджетым епхыгъэу Иоф зышлэхэрэм ялэжъапклэ къэлэтыгъэным, ми-нистерствэхэм, ведомствэхэм ыкли къулыкъухэм апа-шхъэу шыт пшъэрылхэр зэшлохыгъэнхэм афэшл шлэгъэн фаехэм, нэмыкл Иофыгъохэми къызэрэгугъоигъэхэр ате-гушылагъэх.

Урысые Федерацием и Президен-тэу Владимир Путиным пшъэрылгъэу къыгъэгугугъэм диштэу, бюджетник-хэм къахырэ лэжъапклэр 2018-рэ илгъэсым ехуулэу шьолгырым ша-гъэнэфэгъэ пчъагъэхэм анахъ маклэ-мэ процентишгъэм нэсэу, отраслэ зы-рызхэм ащ къехъоу ашыклогъэхъэ-гъэн фае. Мыщ епхыгъэ Иофыгъохэр зэрэзэшлуахырэм къытегушылагъ АР-м финансахэмклэ иминистрэу Долэ Долэтбий. Ащ къызэрилуагъэм-клэ, бюджетым епхыгъэу Иоф зышлэ-хэрэм ялэжъапклэ хагъэхъоным паша-ахыщэ тедзэу сомэ миллион 707-м ехъу 2013-рэ илгъэсым республи-кэм ишыклогъэшт. Ащ шыщэу сомэ миллион 443-рэ къагъотын фае, адрэр бюджетым къыдыхэлгытагъ. Къалыгъгэрэ пчъагъэхэр шьолгырым шагъэнэфэгъэ гурыт лэжъапклэу сомэ 17 405-м телгытагъэу шытышт, тапэкли ащ къыпкъырыклогъэхэзэ ашышт. Министрэм къызэрилуа-гъэмклэ, илгъэсэу тызыхэтэм ищылэ мазэ республикэ бюджетым фэдэу къыхыгъгэр сомэ миллион 345-рэ мэхъу, пшъэрылгъэу ялагъэм ар шло-кы ыкли проценти 126-м клэхъэ. Мэзитлум къыклоцл бюджетым фэдэу къыхыгъгэр сомэ миллион 523-у къалыгъэгъагъэмэ, агъэцклагъгэр сомэ миллион 606-м ехъу.

Бюджетникхэм ялэжъапклэ къэлэ-тыгъэным епхыгъэ Иофыгъохэр зэ-клэ шлокл имылэу гъэцклогъгэн, ахы-щэ къэгъотыгъгэн зэрэфаер мыщ дэжъым Къумпыл Мурат къылуагъ. УФ-м и Президентрэ АР-м и Лыш-хъэу Тхьаклушынэ Аслъанрэ мы лъэныкъом мэхъанэшхо зэрэраты-

рэм, республикэм Иоф шызышлэрэ бюджетникхэр социальнэу къэгугу-мэгъэнхэм ар зэрэфэлорышлэшттым къакигъэгътхыгъ. Ащклэ Иофтхьабзэм хэлэжъэгъэ министерствэхэм япа-щэхэм пшъэрылхэр гъэнэфэгъэхэр АР-м и Премьер-министрэ афигъэ-уцугъэх.

Зеклоным зиушъомбгъуным, фе-деральнэ, регионалнэ ыкли муни-ципальнэ фэло-фашлэхэр зыгъэц-клэштхэ гупчэхэр муниципальнэ об-разованиехэм ашышлыгъэнхэм, зянэ-зятэ зимылэжхэм (илгъэс 18 хъугъэ-хэм) хэбзэгъэгугугъэм диштэу псэ-уплэхэр ягъэгъотыгъэным, клэлэцлы-кы лыгъыплэхэм япчъагъэ хэгъэхъо-гъэным, республикэм ипсэуплэхэм ясанитарнэ зытет шапхъэхэм ади-штэным, нэмыкл Иофыгъохэми къы-зэрэгугъоигъэхэр нэужым атегушы-лагъэх.

Джаш фэдэу зыфэгъэгъэгъэ лъэны-къохэм ялытыгъгэу апащхъэу шыт пшъэрылхэр зэрагъэцклагъгэм, шы-клагъэхэм ядэгъэзыжыын Иоф зэрэ-дашлагъэм къаегушылагъэх мини-стрэхэу Лыхэсэ Махьмудэ, Хъуажэ Аминэт, Наталья Широковар, Юрий Петровыр, нэмыклхэри.

Зэфэхысыжхэм зышамыгъгэрэ-зэгъэ чыплэхэм Къумпыл Мурат нахъ къащыуцугъ, министрэ пэпчъ пшгъэдэклыжэ зрихырэр агу къы-гъэклыжыгъ, зипшъэрылхэр тэрэ-зэу зымыгъэцаклогхэрэм пытагъэ хэ-лгъэу зэрадзеклогъштхэр къылуагъ.

Зэхэсыгъом хэлэжбгъэхэр нэ-мыкл Иофыгъохэм атегушылагъэх, унэшхо гъэнэфэгъэхэри ашлыгъэх.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Лышхъхэм илофшлэгъу зэлуклэгъухэр

Адыгэ Республикэм и Лыш-хъэу Тхьаклушынэ Аслъан тыгуасэ Иофшлэгъу зэлуклэ-гъухэу илагъэхэм республикэ бюджетым ихахъохэр нахы-бэ шлыгъэнхэм, псауныгъэм икьэгугушмэнклэ пшъэрылхэр гъэнэфэгъэхэр зэшлохыгъэн-хэм, общественнэ щынэгъончъа-гъэм, культурэм ыльэны-къоклэ проектхэм ягъэцклогъштхэу тегушылагъэх.

Федеральнэ хэбзэлахъэ къу-лыкъум Адыгэ Республикэм-клэ и Гъэлорышлэплэ ипашэу Елена Матвеевам Адыгэ Рес-публикэм и Лышхъхэу Тхьа-клушынэ Аслъан клэлэу къы-филотатгъэ илгъэсэу иклогъгэм Ио-фэу ашлагъэм иклогъгэм. Хэ-бзэлахъхэмклэ къалэклэхъан фаеу агъэнэфэгъгэр республи-кэмклэ агъэцклагъ. Республикэ бюджетым сомэ миллиарди 6,4-рэ фэдиз къыхыгъ, 2011-рэ илгъэсым елгытыгъэмэ, процент 19-клэ ар нахыб. Уплгъэклун Иофшлэхэм атегъэпсыхыгъгэу бюджетым елганы сомэ милли-он 534-м ехъу къыхыгъ.

— Республикэм ибюджет ыльэныкъоклэ гумэклыгъохэр шылэх. Ащ епхыгъэу Иоф зы-шлэрэ куп гъэнэфэгъэхэм ялэ-жъапклэ хэгъэхъогъэным паша-амалыклэхэм талыхъун фае ыкли хэбзэлахъхэр зытыралы-

хъэхэрэр нахыбэ шлыгъэным, республикэм ибюджет ихахъохэм зыгъэгугушъомбгъугъэ-ным мэхъанэу илэр къэнэ-жышт. Хэбзэлахъхэм ятынклэ члыфэу ателхэм тишъыпкъгэу тыналэ атедгъэтын фае, — хи-гъэгугушмэнклэ Тхьаклушынэ Аслъан.

Адыгэ Республикэм псауны-гъэм икьэгугушмэнклэ ими-нистрэу Мэрэтыкъо Рустем Адыгеим и Лышхъхэу къыфи-лотатгъэ мы илгъэсым республи-кэм псауныгъэм икьэгугушмэн ыльэныкъоклэ Иофтхьэбзаклэу шызэрэхаштхэм афэгъэхы-гъэу. Анахъэу мылгъу зыплэуа-гъэхъаштыр ныхэмрэ клэлэцлы-клогъгэр, сабийхэм якъэхъун тэрэзэу аналэ атырагъэгътыныр ары. Клэлэцлыклогъгэр къызыш-хыгъгэр унэу Мыекъуапэ дэтым изтегъэпсыхыажыын ипроект непэклэ хъазыр, джаш фэдэу Адыгэ республикэ клэлэцлыклогъгэр симэдджышмэ илифтхэр зэб-лахъунхэу ыкли клэлэцлыклогъгэр санаториэу «Солнышко» зыфи-лорэр зэтырагъэпсыхыажыынэу рахухыгъгэр.

Псауныгъэм икьэгугушмэнклэ Иофыгъохэр зэримыкьухэрэм илофыгъо шъхьафэу хэплыгъэх. Тхьаклушынэ Аслъан пшъэрылхэр афишлыгъ врач ныбжыклогъгэм лэпылэгъу ятыгъэнымклэ про-

граммэ гъэнэфэгъэ зэхыгъгэу-цонэу.

— Министерствэхэу псау-ныгъэм икьэгугушмэн, псэолгъэ-шлыным ыкли мылгъкухэм афэгъэзагъэхэм врач ныбжы-клогъгэр къуаджэхэм ямызакъоу, къалэхэми Иоф ашызышлэхэр зычлэсыштхэ унэхэм яло-фыгъо изэшлохынклэ тэрэзэу зэгугушысэгъэхэ программэ зэ-хагъэгугушмэн фае, — къыклигъэгъ-хыгъ Тхьаклушынэ Аслъан.

Республикэм и Лышхъхэу ригъэблэгъагъ Адыгэ Респу-бликэм хэгъэгугушмэн Иофхэмклэ иминистрэу Александр Речиц-кэр. Бзэджэшлагъэхэм алгъэ-ныкъоклэ Иофхэм язытет ыкли общественнэ щынэгъончъа-гъэм япхыгъэ Иофыгъохэм ате-гушылагъэх.

Урысые Федерацием изас-луженнэ артистэу, Москва и Шухафтын илауреатэу, акте-рзу ыкли режиссерэу Бэгъ Саид театртхэрэ киномрэ алгъэ-ныкъоклэ творческэ гухэлгъэу илэхэм Тхьаклушынэ Аслъан ащигъэгъозагъ. Артистым рес-публикэм и Лышхъхэу ригъэ-блэгъагъ итворческэ пчыхъэ-зэхыгъгэу «Превратности люб-ви и бытия» зыфилоу гъэтха-пэм и 24-м республикэм и Къэралыгъо филармоне шы-клогъгэр.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъхэу
ипресс-къулыкъу

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иялглоглэхэрэ плырэ зэхэсыгъо 2013-рэ илгъэсым мэзаем и 27-м шылэшт.

Зэхэсыгъор зыхэплэгъшт Иофыгъохэм мы къыклогъгэрэхэр ахагъэхыгъэх: Адыгэ Республикэм изаконхэу «Адыгэ Респу-бликэм икьэралыгъо граждан къулыкъу ехылагъ», «Адыгэ Республикэм и Консти-туционнэ Хыкум ехылагъ», «Муниципаль-нэ образованием илыклогъгэрэ идепу-татхэм яхэдзын ехылагъ», «Транспортхэр

уцуплэ гъэнэфэгъэм зэрэнагъэсыхэрэ, зра-лыгъыхэрэ, ащклэ хъарджэу ашлыгъэхэм ате-фэрэ ахышэр зэрэратырэ шлыклэм ехылагъ», «Урыпсэунымыклэ ахышэ анахъ маклэу Адыгэ Республикэм шагъэнэфэгъэм ехылагъ» зы-филохэрэм зэхъоклыныгъэхэр афэшлыгъгэн-хэм афэгъэхыгъгэхэм» апэрэу ахэплэгъгэ-ныр ыкли нэмыкл Иофыгъохэр.

Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м зэхэсы-гъохэр зышчэзэхашэрэ Залышхоу хэтым сы-хыатыр 11.00-м аш илофшлэн шырегъажэ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо
Совет — Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

2 КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр

НыбжыкIэхэр фагъэхъазырых

Шъачэ шыклошт кIы-мэфэ Олимпиадэм и Эстафетэ 2013-рэ илъэсым ичъэпыогъу мазэ Урысыем икъэлэ шъхьалэ къышызэлуахышт. Джэгунхэм ямашло Урысыем ишъолъыр 83-мэ апхырахышт. Адыгеир Шъачэ зэрэпэгъунэгъум ыпккъ кыкIыкIэ, мэзаем иапэрэ мафэхэм машор Мыекъуапэ къэсшът.

Олимпиадэм имэшлосэ-Iэпыхын зэрэпэгъокIыштхэм Адыгэ Республикэм зыщыфагъэхъазырынэу рагъэжъагъ. Зэхэщаклохэм IэпыIэгъу афэхъушт волонтерхэмрэ машор къэзыкъаIыштхэмрэ апае еджэнхэр зэхашагъэх.

ЗэкIэмкIи Мыекъуапэ волонтер 200 шагъэхъазырышт, ахэм лъэныкъо зэфэшъхъафхэмкIэ Iоф ада-

шIэшт. Олимпиадэм имашло къэзыкъаIыштыр нэбгырэ 60. Ахэм ащыщэу нэбгырэ 20-р АР-м физкультурэмрэ спортымрэкIэ и Комитет егъэхъазырых, адрэ нэбгырэ 40-р Олим-

пийскэ комитетым и Интернет-сайт шлоигъоныгъэ зилэ ныбжыкIэхэу тхагъэхэм къахахыштых.

АР-м ныбжыкIэ IофхэмкIэ и Комитет къызэритырэмкIэ, джырэ уахътэм лъэныкъо пэпчъ фэгъэзгъэшт волонтерхэр агъэнафэх. АкIушт гъогу, къэлэ мэфэкIхэм, угъоипIэхэм ыкIи нэмыкIхэм Iоф ащашIэшъунэу агъасэх.

Наркоманием пэуцужьых

Тикъэралыгъо наркоманием зызэрэщи-ушъомбгъурэм ыгъэгумэкIыхэрэр зэкIэ Адыгэ Республикэм наркотикхэм ягъэзеклон лъыплъэрэ икыулыкыу регъэбла-гъэх Урысые Федерацием икъэралыгъо межведомственнэ программэу «Наркотикхэр ыкIи психотропнэ пкъыгъохэр зыгъэфедэхэрэм зэтэгъэуцожьынхэр акIу-

Ны-тыхэр агъэпщынагъэх

Джэджэ районым ис кIэлэеджэкIуи-тIум азыфагу кытэджэгъэ зэмызгъыныгъэр хыкумым, нэужым хыкум пристав-гъэцэкIаком зэхакIу фае хъугъэ.

Зэгъунэгъу шъэожьыитIум зыгорэ зы-зэдамыгощым, ззэуагъэх. Ар ны-тыхэм залъэгъум, а чIыплэм кыIульэдагъэх, ау нэбгыритIур зэпашыжьынхэм ычIыплэ-кIэ ежхэр зэшлонэжыгъэх, лажъэ зилэр агъэунэгъу рагъэжъагъ. БгъуитIуми зэф-хысыжъэу ашыгъэр зы — лажъэ зилэр гъунэгъу шъэожьыер ары. Ежхэр дэхэ-дахэу зэхэкIыжышгъугъэхэп, аш кыхэ-кыкIэ Iофыр хыкумым ыкIи хыкум приставым алэкIэхъагъ.

Хыкумым унашъоу ышIыгъэм диштэу,

ныр» зыфиIорэ проектым тегушыIэнхэу. Программэм фэгъэхъыгъэ тхыгъэхэр, ащ илъэныкъо шъхьалэхэр Интернет-сай-тым инэкIубгъоу <http://stratgar.ru> зы-фиIорэм итых. Джащ фэдэу электроннэ адресэу rehab@fskn.ru мкIэ цыфхэм яшIолшIхэр, зыгъэгумэкIырэ Iофыгъохэр кыралотыкIынхэ алъэкIышт, нэужым ашкIэ зэфэхьысыжьхэр ашIыштых.

УФ-м наркотикхэр зэрагъэфедэхэрэм иуплъэкIункIэ и Федеральнэ къулыкыу Краснодар краймкIэ и Шъолъыр гъэIорышIапIэ АР-мкIэ ипресс-къулыкыу

• КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр • КъэбарыкIэхэр •

Къольхъэштэныр къанэсыгъа?

АР-м ипрокуратурэ пресс-конференция зэрэзехи-щэгъагъэм игугъу къэтшыгъагъ. Республикэм ипроку-рор шъхьалэу Василий Пословскэм, ащ игуадзэхэм ыкIи прокуратурэм иотдел зэфэшъхъафхэм япашэхэм джэуапхэр къатыжыгъэх. Къызэрэхэтыутыгъагъэу ахэм джыри зэ къафэтэгъэзэжыи.

УпчIэ. ХэткIи шъэфэп хэ-бзэухъумэкIо къулыкыу-хэм ясатырхэми къоль-хъэштэныр апэчыбгъу зэ-рэщымытыр. Прокуратурэ-ми ащ фэдэ щагъэунэгъу кыхэкIыгъа?

Джэуап. 2012-рэ илъэсым прокуратурэм иIофышIэхэм афэгъэхъыгъэу пстэумкIи тхъа-усыхэ тхылъи 4 цыфхэм къагъэ-хыгъэр. Ау ахэр къольхъэштэ-ным фэгъэхъыгъагъэхэп. Проку-рорхэм язекIуакIэ зэримыгъэра-зэхэрэр ары къащиIоштыгъэр. Арэу шытми, Iофхэр зытетыр зы-зэтэгъашIэм, къатхыгъэр шып-къэу къызщычIэкIыгъэр гъого-гъуитIу. Прокуратурэм иIофы-шIэу шапхъэхэр зыукъуагъэхэм дисциплинарнэ пшъэдэкIыжъ ахын фаеу шытыгъ, ау зэхэфын-хэр амыухыхэзэ ежхэм яшлон-гъоныгъэкIэ Iофэу агъэацIэ-щтыгъэр къагъэтIылыгъ. Шып-къэ, тэ IудгъэкIын фаеу зычы-хъугъэ уахътэ кыхэмыкIыгъэуи шыгъэп. Непэ гуетыныгъэ фыраIэу зэкIэми япшъэрылхэр зэрагъэ-цакIэхэрэр теубытагъэ хэлъэу къэслон слъэкIышт.

УпчIэ. Роспотребнадзо-рым АР-мкIэ и ГъэIоры-шIапIэ иIофышIэхэм къэ-ралыгъо къулыкыу ыкIи къольхъэштэным пэшIуе-клогъэным афэгъэхъыгъэ Федеральнэ законхэр зэрагъэцакIэхэрэр блэ-кыгъэ илъэсым прокура-турэм зеуплъэкIум, хэ-укъоныгъэу пстэумкIи 20 къызэрэхъагъэщыгъэм ты-щыгъуаз. Къольхъэштэ-ным пэшIуеклогъэным фэгъэхъыгъэ хэбзэгъэу-цугъэр нахъыбэу сыд лъэ-ныкIор ара зычаукъуа-гъэр?

Джэуап. БлэкIыгъэ илъэсым ащ фэдэу укъоныгъэ 2397-рэ

прокурорхэм къыхагъэщыгъ. Ахэм анахыбэр, ар 874-рэ мэхъу, къэралыгъо ыкIи муниципальнэ къулыкыу ары зышагъэунэгъы-гъэр. Ахэм яIофышIэхэмрэ яуна-гъохэм арысхэмрэ мылькоу яIэр зыфэдиизыр икыоу къагъэлъагъо-рэп, чIаукъуашэ. Джащ фэдэу бюджетым епхыгъэу укъоныгъэ 271-рэ агъэунэгъыгъ.

УпчIэ. Мыекъуапэ игъэ-къэбзэпIэ псэуалэхэм ягъэцэкIэжын пэлухъа-нэу къатIупшыгъэ бюджет ахъщэр зэратыгъугъэм шъукытегушылагъэмэ дэ-гъугъэ.

Джэуап. БлэкIыгъэ шылэ ма-зэм и 28-м ащ фэгъэхъыгъэ уго-ловнэ Iофыр шынгъончъэным-кIэ Федеральнэ къулыкыу и ГъэIорышIапIэу АР-м шыIэм къызэIуихыгъ. Бюджет ахъщэу сомэ миллион 23-рэ атыгъугъэу агъэунэгъыгъ. Апэрэ зэхэфынхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, ащ зымысагъэ хэлъыр зы нэбгыр. Мыекъопэ къэлэ хыкумыр Iо-фым зыхэпллэм рыхъухъагъэр АР-м и Апшъэрэ Хыкум къызэ-кIигъэкIожьы, зымысагъэ хэлъэу зэгугафэхэрэр иунэ кыкIын фимытэу (домашний арест) ты-рилхъагъ. Джащ фэдэу мыль-коу иIэр, ахъщэу исчет илъыр ыгъэфедэнхэ фимытэу ашIыгъ. Непи пэшIорыгъэщ зэхэфынхэр макIох, ахэм къагъэлъэгъоштым нэужым шъушъыдгъэгъозэшт.

УпчIэ. ПсэупIэ-коммуналь-нэ хызмэтным ылъэны-къокIэ укъоныгъэхэм афэгъэхъыгъэ тхъаусыхэ тхылхэр бэу прокурату-рэм кыIэкIэхъахэ? Сыда анахъэу цыфхэр зыгъэ-гумэкIыхэр?

Джэуап. ПстэумкIи 2012-рэ илъэсым ащ фэдэу тхъаусыхэ тхылъ 10836-рэ прокуратурэм къыратыгъ. Ар ыпэрэ 2011-рэ

илъэсым егъэпшагъэмэ, про-центи 10 фэдизкIэ нахъыб. Псэу-пIэхэм афэгъэхъыгъэ законхэр укъуагъэ зэрэхъугъэхэр ары на-хыбэр зымыгъэразэрэр. Ар 741-рэ мэхъу. Коммунальнэ фэло-фашIэхэр зэрагъэцакIэхэрэм, уасэхэм апае тхъаусыхэрэри бэ...

УпчIэ. ЕджапIэу республи-кэм итхэм сыд фэдэ укы-ныгъа къащыхэжъугъэщы-гъэхэр?

Джэуап. Нахыбэу амыгъэца-кIэрэр кIэлэеджаклохэм язешэ-кIэ шапхъэхэр, машIом ыкIи тер-роризмэм еджапIэхэр ащыухъу-мэгъэнхэм пае пшъэрылгъэу яIэ-хэр арых. КIэлэегъаджэу клас-сым ипэшэ IофшIэныр зыгъэца-кIэхэрэм ащ тефэрэ ахъщэр ара-мытэуи бэрэ кыхэкIы.

УпчIэ. Теуцожь районым цылэжырэ хызмэтшIа-плэу зэфэшIыгъэ Iахъэ-хэлъ обществэу «Киево-Жураки» зыфиIорэм иком-плексэу къохэр зычыIыгъ-хэм Iофыгъоу къыпыкIы-гъэхэр дэгъэзыжыгъэ зэ-рэхъугъэм тыщыжъугъэ-гъозагъэмэ дэгъугъэ.

Джэуап. ХызмэтшIапIэм укъоныгъэу къыщыхагъэщыгъа-гъэхэм апае ащ ипашэхэм ад-министративнэ пшъэдэкIыжъ ахыгъ, тазыр арагъэтыгъ ыкIи ахэр дагъэзыжыынхэу пIэлъэ гъэ-нэгъагъэ прокуратурэм афигъэу-цугъагъ. Ащ шIомыкIэу ебзыр зышайыгъыштхэр агъэпсыгъэх, чIыгу Iахъэу яIэм ищыкIагъэр ра-шIылагъ, тыкъэзыуцухъэрэ дуна-им яягъэу рагъэкIырэм пае ахъ-щэу атын фэе пстэури атыгъ. Не-пэ цыфхэм зыпари гумэкIыгъоу къафихыжыырэп. Арэу шытми прокуратурэм ыналэ тет. Гъэтхэ-гъэмэфэ мэфэ фабэхэр къэсыхэ-мэ, зэшIохыгъэ хъугъэр нахъ къэ-лээгъошт.

Корр.: Мыхэм анэмыкI упчIэ зэфэшъхъафыбэ журналистхэм къатыгъ. ЕджапIэхэм яIофхэм афэгъэхъыгъэу джыри заулэ шы-лагъ. Джащ фэдэу сэкъатныгъэ зилэхэм псэупIэхэмкIэ яфитыны-гъэхэм, Мыекъуапэ илъэс пчъа-гъэкIэ узэкIэлэбэжымэ щырагъэ-жыгъэгъэ хъакIэшэу амыухы-гъэм, бзэдджэшIагъэу республи-кэм щызэрахъэхэрэм язэхэфын зэрэлыкIуатэрэм, нэмыкIыбэхэм журналистхэр акIэупчIагъэх.

ХЪУТ Нэфэст.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыф куп заулэмэ апае ахъщэ IэпыIэгъу зэрагъэнэфэрэ ыкIи мазэ къэс ар зэраратырэ шыкIэм зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешIы: 1. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыф куп заулэмэ апае ахъ-щэ IэпыIэгъу зэрагъэнэфэрэ ыкIи мазэ къэс ар зэраратырэ шыкIэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рэ илъэсым гъэтхалэм и 29-м ыштэгъэ унашъоу N 52-р зытетэу «Адыгэ Рес-публикэм щыпсэурэ цыф куп заулэмэ апае ахъщэ IэпыIэгъу зэ-рагъэнэфэрэ ыкIи мазэ къэс ар зэраратырэ шыкIэм ехылаIагъ» зыфиIорэмкIэ ауэхэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 3, 11; 2008, N 2; 2009, N 5) зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэнэу, я 11-рэ пунктым хэт пчъагъэу «5»-р пчъагъэу «7»-кIэ зэблэхъугъэнэу.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы уна-шъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат къ. Мыекъуапэ, мэзаем и 18, 2013-рэ илъэс N 29

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм мэхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ икыутамэхэм яIофышIэхэм лэжъапкIэ зэраратырэм ехылаIагъэ Положением зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм мэхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ икыутамэхэм яIофышIэхэм лэжъапкIэ зэраратырэм хэбзэ икыу хэлъхъэгъэным тегъэпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешIы:

1. Адыгэ Республикэм мэхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ икыутамэ-хэм яIофышIэхэм лэжъапкIэ зэраратырэм ехылаIагъэ Положениеу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым Iоныгъом и 28-м ышIыгъэ унашъоу N 191-р зытетэу «Адыгэ Рес-публикэм мэхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ икыутамэхэм яIофышIэхэм лэжъапкIэ ятыгъэнымкIэ шэпхъакIэм техъэгъэным ехылаIагъ» зыфиIорэмкIэ ауэхэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2009, N 9) зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэнэу, я IV-рэ разделым ия 2-рэ пункт мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«2. Нахъ дэгъоу Iоф ашIэным зэрэклагъэгъушIухэрэ ахъщэр зы-фэдиизыштыр ыкIи ар зэраратырэ шыкIэр шэпхъэ акткIэ агъэна-фэ подразделениехэм яIофышIэхэм ялыкIоу къулыкыу ашкIэ ды-рагъаштэзэ, подразделениехэм ялэжъакохэм яIофшIэу уасэ зэрэ-ратырэ шапхъэхэу Адыгэ Республикэм мэхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ кыхыхыгъэхэм къапкырыкIыхэзэ.»

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы уна-шъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат къ. Мыекъуапэ, мэзаем и 19, 2013-рэ илъэс N 33

Ныдэльфыбзэм икъэухъумэн

Ныдэльфыбзэм и Дунэе мафэ 2000-рэ илъэсым къысегъэжыагъэу мэзаем и 21-м хагъэунэфыкы. Мы мафэр Адыгеим шагъэлъаптэ, Иоф-тхьэбзэ эфэшхьафхэр илъэс къэс шызэхашт. Джащ фэдэу клэлъыкы творческэ фести-валэу «Живой, как жизнь» зыфиорэр Мыекъопэ гурыт еджаплэу N 28-м шыкыуагъ.

Муниципальнэ образова-ниеу «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрация гъэсэныгъэм-клэ и Комитетрэ бюджет уч-реждениеу «Мыекъуапэ икъэ-лэ информацийнэ-методиче-скэ Гупч» зыфиорэмрэ Иоф-тхьабзэм клэщакло фэхьугъэх. Ныбжыкыкыкы къызыхэкы-гъэ лъэпкъыр алыгътэу, нэб-гырэ пэпчэ иныдэльфыбзэ, ишэн-хабзэхэр ыгъэлъаптэхэр, къыухъумэхэр, нэмыкы цыф лъэпкъхэм шъхьэкыфэныгъэ

афаштэу плугъэнхэр ары шъэ-рылты шъхьалэу зэхэщаклохэм зыфагъэуцуужыгъэр. Бзэм осэшхо зэригъ, зыбзэ зышло-кыдэрэм илъэпкъы зэрэщы-мылэжыштым шэч хэлъап.

Гурыт еджэплэ 22-мэ къа-рыкыгъэ клэлэеджаклохэр лъэныкъо зэфэшхьафхэмклэ зэнэкьокыгъэх. Республикэм шысэурэ лъэпкъыбэхэм ялы-кыкыкы яныдэльфыбзэкы усэ-хэм лупкыу къыджагъэх, ордэ-хэр къауагъэх, бзэм икъэ-ухъумэн зылахышху хэзыл-хьэгъэ цыф цырылохэм къа-тегушыагъэх. Лъэныкъо пэпчэ теклоныгъэ къыщыдзыхы-гъэхэм зэхэщаклохэм агъэн-фэгъэ дипломхэр афагъэшхо-шагъэх.

ПАТИКЪО Анет.

Сурэтым итыр: фести-валым хэлэжыагъэу Элина Султаевар.

Псауныгъэм фэсакыныхэм фэшI

Адыгэ Республикэм ныбжыкыкы Иофхэмклэ и Комитет Адыгэ къэралы-гъо университетыр ыкы медицинэ профилакти-кэмклэ Адыгэ Республи-кэм и Гупчэ клэщакло зы-фэхьугъэхэ Иофтхьабзэу «Беги за мной» зыфиорэр Адыгэ къэралыгъо уни-верситетым шыкыуагъ. Пшэрылты шъхьалэу Иоф-тхьабзэм илэр ныбжы-кыкыкы шэн дэйхэм ащы-ухъумэгъэнхэр, япсауны-гъэ фэсакыныхэр егъэсэ-гъэнхэр, спортым пышэ-гъэнхэр ары.

Адыгеим икъалэхэм ыкы ирайонхэм къары-кыгъэ ныбжыкыкыкы ащ къеклолагъэхэм тугы-ным изэрар фэгъэхьы-гъэу адгъушыагъэх, фа-ехэм япсауныгъэ изы-тет аулпэкыгъ. Гъомы-

лапхьэхэр пкъышъолым ищыкыгъэ витаминхэр бэу зыхэлхэр къафало-тагъэх. Пкъыр зыщапсы-хьэрэ клубхэр Мыекъуа-пэ дэтхэм, общественнэ ныбжыкыкы организацие-хэм ялыкыкыкы адгъу-шыагъэх.

Джащ фэдэу, Мыекъуа-пэ Иофтхьабзэхэр шызэ-хаштхыт, диетолог зы-хэлэжышт егъэджэным, пкъышъолыр псыхъаным зыщыпылхэ клубым ныбжыкыкыкы арагъэ-блэгъэштхыт. «Беги за мной» зыфиорэ Иофтхьа-бзэм зэрэщылагъэхэр къэ-зыушыагырэ тхьапэхэр зылыгъ ныбжыкыкыкы пкы хэмылэу ахэм ахэ-лэжэныхэ алыкыкыкы.

ШХОНЧЫБЭШI
Ружан.

Цыф гумыпсэф

Цыф цыфхэр акыуачыкы, яакыкыкы цыфэныгъэм мыма-кыу гъэхьагъэ шашыгъэу, Иоф-шлэгъэ илъэсыбэхэр къызэ-ранэкыгъэхэр, ау етлани агукыкы мыгупсэфыхэр, ялэпкъ, яхэ-гъэгъу афэгумэкыкыкы, ахэм ятарихъ ялахъ къыханэным пыл-хэр. Ахэм ащыщ Сыджыхъ Хьазрэтбый. Ащ Улэшыгъэ Кыуачыкыкы илъэс 35-рэ къу-лыкыу ащыхыгъ, непэ отстав-кэм цыф полковник. Красно-дарскэ суворовскэ училищым икыуагъэу Мыекъуапэ къыш-цэуахыгъэм курсантэу шы-ригъажы, Кавказым ичылпэ зэфэшхьафхэм, Къохьэплэ Чыжым, Байкал ыкыкы, Бело-руссией, Германием, нэмыкы-бэхэм къулыкыу ащыхыгъ, СССР-м и Улэшыгъэ Кыуа-чыкыкы я Генеральнэ штаб и Апшгъэрэ оперативнэ гъэ-орышлалэ иофицер шъхьалэм нэсыгъ. Мы мазэм и 25-м ащ ыныбж илъэс 81-рэ хьугъэ. Илъэсыбэ тешиагъ ар отстав-кэм зыкыуагъэм, ау «сйлахъ хабзэм, обществэм ястыгъа-хэш, сызэкыкыкыкыныш, зызгъэпсэфын» ылорэп. Иоф-шлагъэхэр, игъэхьагъэхэр къэ-ралыгъо тын зэфэшхьафхэр къызэрэхагъэщыгъэхэм ямыза-кыу, илъэсэу икыкыкы «Адыге-им и Цыгъхьуэхэ» зыфиорэ медалыри ащ фагъэшхошагъ.

Ар тиухъхьагъоу, цыфэны-гъэ гъогуу къыкыуагъэм, идунэ-еплъыкыкы, иофшлагъэхэм къа-тедгъэгъушылэмэ тшюигъоу джырэблагъэ Хьазрэтбый зы-лудгъэклагъ. Гъэшлэгъоныбэ зынэгъу клэкыгъэу, къэзыкы-гъэу, Иофшлагъэ зылэ цыф, ау ышлагъэм игъэкыотыгъэу къы-тегушылэныр, шыгъхьугъэкы зыфилъэгъужыныр къезы-гъэкыкыкыкы ащыщэп. Цыф къызэрыкыкы, дзэм къулыкыу шызыхыгъэхэм шэны зра-фэхьугъэу, Идэбрэ шъхьэкы-фагъэрэ зэрэхэлхэр изекыуа-кы игушылакыкы къахэщы. Еж ышхьхэ къырыкыуагъэм нахы итхыгъэхэр зыфэгъэ-

хыгъэхэм нахыбэу ягугъу къешы.

Дзэм къулыкыу шыхыныр еж ишюигъоныгъэкыкы къы-зэрэхихыгъэр къыуагъ. Ащ ицыкыкыкыкы къышцублагъэу клэщопсыштыгъэти, илъэс 11 нахъ ымыныбжэу дзэ учили-щым члэхьэгъагъ. Джыри къу-лыкыу цыфэзэ тарихым, журналистикэм апышагъэ хьу-гъэ, Иофшлагъэу илэм ишлуа-гъэкыкы, мы лъэныкъор имысэ-нэхьатми, Урысыем ижурнали-стхэм я Союз хагъэхагъ. Ау гъогуу псынхьым рыкыу, къы-пагъохьэрэ зыштэхэрэм зра-щымыщым ишыхьатэу, нэу-жым журналист сэнэхьагыр зэрымгъэгъотэу гупсэфыгъэп. Къалэу Иркутскэ дэт универ-ситетым журналистикэмклэ ифакультет члэхьажы, дзэм къулыкыу шызыхыкыкыкы зэрэхабзэу, Белоруссиейм загъа-кыу, Москва дэт къэралыгъо университетыр къыухыжыгъ. Зыуж ихьэрэ Иофыр теурыкыуа-гъэ хэмылэу, клэзыгъэ имыуу ыгъэцэкыкыкы ицыкыкыкы

къышцублагъэу хэлъыгъ. Ары еджаплэм зычлэсыми, учили-щым зыщеджэми, апшгъэрэ гъэсэныгъэ зызрегъэгъотыми дэгъу дэдэу еджэхэрэм ащы-щынэу зыкыкыкыгъэр. А зэпстэ-умэ ямызакыу, ар тарихъ шлэ-ныгъэхэмклэ кандидат.

Нэмыкыу зыуж ихьэхэрэми ащ фэдэ екылакыкы афырыла-гъыкы афыри. Къулыкыу зы-ухым, Хьазрэтбый журналисти-кэу, тарихъу зыуж итыгъэхэр ыгъэтылхыжыгъэхэп. Мые-къуапэ зыкыгъэгъэжы Хэгъэ-гу зэошхом илъэхьан Адыгеим къырыкыуагъэр, итарихъ ары анахъу зыфигъэзагъэр. Ста-тыя гъэшлэгъоныбэ ащ къыхи-утыгъ, документальнэ тхылыхъ къыдыгъэкыкы. Адыгеим шыш-хэр Хэгъэгу зэошхом чанэу хэ-лэжыагъэхэр, зыгугъу амыш-лапэхэр, емызэщэу ягугъу къышлыгъ тхыгъэу илэхэр зы-фэгъэхьыгъэхэр, итхылхэм зыгугъу къащышхьэр хьугъэ-шлагъэхэм, цыфхэм. Ахэм

ащыщыбэхэр тарихым хэзы-гъагъэх е мытэрэзэу къатхы-жыгъэхэр шытыгъ. Хьазрэт-бый материалхэм яугъоин, зэ-рэхьугъэ шыпкъэр зэригъэ-шлэным къыныбэ апылэгъуагъ, охьтаби клэлаби ахылыхьагъ. Краеведением апэу щыригъэ-жыгъагъ.

— Зы мафэу, мэфитлоу шы-мытэу, тхьамэфэ зауэрэ сы-члэсыгъагъ, — къеуатэ ащ. — Материалэу къэзгъотыгъэр сшюмакыкы, Генеральнэ шта-бым сызыщлэ амалэу сйлэ хьугъэхэр къызфэгъэфедэхи, хьарзынэхьэм, Улэшыгъэ Кыуа-чыкыкы ямузейхэм, Лениным ылэ зыхьырэ тхылэеджаплэм зафэгъэгъагъ.

Москва, Санкт-Петербург яхьарзынэхьэм, тхылэеджа-плэхэм ащ охьтабэ ащигъэ-кыуагъ. Хэгъэгу зэошхом ита-рихъ, ащ къыхиубытагъэхэм къаотэжыгъэхэр хэзыгъэ имыуу зэрэзэригъашлэщты-гъэхэр ары мытэрэзэу мы уахъ-тэм къагъэсыгъэм ишыпкъа-плэ еж шыгъозэныш, къы-тхыжынымыкыкы зышлуагъэ къэ-кыуагъэр. Джащ фэдэу зыгугъу амышлыгъэ дзэкылакыкы афэ-гъэхьыгъэ къэбархэр къы-угъоинхэм пае ахэм ялахыл-хэм, ягупсэхэм алыхьыгъ, адгъушылагъ, нэмыкыу хэ-шыкыкы афызилэ цыф гъэшлэ-гъоныбэхэм залуигъэклагъ. Ащ тетэу къыдыгъэкыкыкы апэрэ тхылэу «В вихре конных атак» зыфиорэр. Ар 1941-рэ илъэсым ежхэм яшюигъо-ныгъэкыкы зэхаштэгъэгъэ шыу полкым фэгъэхьыгъ. Ащ къы-кылакыкыуагъэх «Твой герой, Адыгея», «Солдатская слава Адыгеи», «Герой России из Адыгеи» зыфиохэрэр. Мыхэм къащыгъэлэгъогъэ хьугъэ-шлэгъабэхэм апэрэу ягугъу зышхьэрэ Сыджыхъ Хьазрэт-бый плэми хэуконыгъэ хьу-щтэп. Ары мыхьыгъэмэ, хьар-зынэхьэм зычлэ къащлэ-жыштыгъэгъэ дзэкылакыкыкы итхыгъэхэм ахэтых.

Ар къызэрэдэхьыгъэм лъэшэу рэгъушхо, непэрэ мамыр шыла-кыкы зыпсэ фызытыгъэхэм ащлэ ымыгъэкыкыкы зэрилыкыгъэр насыпыгъэу зыфелэгъужы. Уедэлугъэ зэпытыкыкы уемызэ-

щынэу нэбгырэ пэпчэ фэгъэ-хыгъэу, зэо илъэсхэм тичыгу ихьухьагъэу зыщыгуагъэхэр хэзыгъэ имыуу ыгу риубы-тагъэу къелотэжыкы.

— Гухьэгъу сйлэхэр, сшлэнэу ихьухьэгъэ пстэур зэшлосхы-шъумэ, сыпшыгъэу сыкы-зэкыкыкыкы хьун, ау непэ ащ фэдэ сыгу джыри илъэп, — къытыжыгъ ащ джэуап зэрэ-мыпшырэр къызыхэтэгъэ-щым.

Тхылыкыкыкыкы непэ Иоф зэ-радишлэрэм ыгу риубытагъэхэр зэкыри цыфэныгъэм джыри зэрэщыпхырымшыгъэхэр къеушыхьаты. Хьазрэтбый къызэриуагъэмклэ, зыщеджэ-гъэ Краснодарскэ суворовскэ училищым фэгъэхьыгъэу мы уахътэм тхылы егъэхьазыры. Илъэсэу тызыхэтым итыгъэ-гъэгъэ мазэ еджаплэр загъэпсы-гъэр илъэс 70-рэ мэхуш, ащ ипэгъокыу къыдыгъэкыкыкы шлюигъоу ыуж ит. Джащ го-дзагъэу Хэгъэгу зэошхом илъэ-хьан нэмыц теахьагъэр Адыге-им къызежыгъэм къышцубла-гъэу тидзэкылакыкы шъхьафит зашлыжыгъэм нэсэу тичыгу ихьухьагъэм фэгъэхьыгъэ къэ-бархэр еугъоих, заор зауыхьэр илъэс 70-рэ зыщыхьыгъэм ары къыдыгъэкыкыкы мэгугъэ.

Сыджыхъ Хьазрэтбый ыгу-кыкы зыфэгъэ сэнэхьагъым, къу-лыкыу ищыфэныгъэ шыщ пы-чыгъо ин аритын ылыкыкыкы, гухахьо зыхыгъотэрэ Иофыр илъэсыбэ хьугъэу егъэцэкы-кыкы гъэхьагъэ мымакыу ахэм ащишыгъ, унагъо ил, клалэрэ пшашгъэрэ ыплугъэх, пхьор-рэлъфхэр илэх. Хьулыфыгъэм унэ ышын, шъао ыплун, чыгы-гыгъэтысын фаеу алош, ащ а зэпстэури ыгъэцэкылагъэу плыгътэн плэкыкыкы. Хэгъэгум иухьумако и Мафэкли, еж къызыщыхьыгъэ мафэмкы ащ тыфэгъушлэ, ипсауныгъэ къы-щымыкыу игухэлхэр пхыри-щынхэр, илъэсыбэрэ джыри къытхэтынэу тыфэлъао.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтыр «Адыгеим и Шыт-хьуэхэ» зыфиорэ медалэу къыфагъэшхошагъэр АР-м и Лышхьэу Тхьакушынэ Ас-лэан къызыретыжыгъым ты-рахыгъ.

ЗэхъокІыныгъа кІэхэм зафэжъугъэхъазыр

Къылжыгъэ мылькур ыгу-кІэ фаеу хабзэм езытыр цыф шымылэу къытшолшы. Арэу шытми, хэбзэлахъэр ымыу-гъойхэу къэралыгъор шыІэн ылъэкІыштэп. Цыфхэм, Іоф-шлэлэхэм къалжыгъэм ха-убытыкІырэ мылькоу къэралыгъом зэлуиыгъа кІэрэр ары зэкІэ хабзэм зэрихъэрэ Іо-фыгъохэм апэлухъэрэ ахъ-щэр къызыхэкІырэ. Ары тыфай-тыфэмыеми къэралы-гъом ыгъэуцугъэ шапхъэхэм атегъэпсыкІыгъэу хэбзэлахъ-хэр ттынхэ фаеу къэзышырэ ыкІи ахэм зэхъокІыныгъэу афэхъухэрэм, нахыбэмкІэ ахэхъо, псынклэу тыналэ зыкла-тетыдзэрэр. Джы зигугъу къэт-шыштри ахэм афэд. КъэкІошт илъэсым тищыІеныгъэ тызы-щырихыыллэшт ІофыгъуакІэу агъэхъазырырэм ехыыллэгъэ къэбарэу федеральнэ гупчэм къыкІыгъэр тызычІэс унэхэм (мылькум) хэбзэлахъэу ате-хъорэм зэхъокІыныгъэу фэ-хъуштым ехыыллагъ.

Агъэфедэнэу агъэхъазырырэ шэпхъакІэм зэригъэнафэрэм-кІэ, квадратнэ метрэхэм апае хэбзэлахъэр зы купхэмкІэ

нахъ «онтэгъу» хъушт, адрэ-хэм зи атыштэп. Гурытым те-тэу пштэмэ, джы атырэм фэ-дитІу фэдизкІэ хэбзэлахъыр на-хыбэ хъушт. ГушыІэм пае, мыкощырэ мылькум техъорэ хэбзэлахъэу 2014-рэ илъэсым агъэфедэшттым ыпкъ къыкІэу тІоу зэхэт фэтэрэу квадратнэ метр 55-рэ хъурэм пае илъэ-сым атыштыр сомэ 1120-м нэ-сын ылъэкІышт. Ащ елыты-гъэмэ, 2011-рэ илъэсым аты-штыгъэр сомэ 700-м шІокІы-штыгъэп. Шыпкъэ, зэкІэми апае ар зэфэмыдэн ылъэкІышт.

Мыкощырэ мылькум бэдзэр уасэу иІэм тегъэпсыкІыгъэу хэбзэлахъэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Урысыем исубъект 83-м пэшлорыгъэшъ къэлъытэн-хэр ащишІыгъ. Ахэм къагъэ-лэгъуагъэр гупчэ гъэзетхэм къыхаутыгъ. АщкІэ хэбзэлахъ къулыкъум иІофышІэхэм тыгу къагъэкІыжы 2014-рэ илъэ-сым агъэфедэшт хэбзэлахъым лъапсэу иІэр мыкощырэ мыль-кум кадастрэ уасэу иІэм зэрэ-телъытэгъэшт. А къэлъы-такІэр бэдзэр уасэм нахъ ди-штэу гъэпсыгъэ, сыда пІомэ къэлъытэнымкІэ еклІолакІэу

агъэфедэрэри, мылькум уасэ фэшІыгъэным шІыкІэу пыл-три зэхыщырых. Физическэ лъа-псэ иІэу лажъэхэрэм ямыльку техъорэ хэбзэлахъэу джы кІуа-чІэ зилэр зытелъытагъэр мы-кощырэ мылькум инвентари-зационнэ уасэу иІэр е илъэс 30-кІэ узкІэлэбэжымэ, псэолъэ ІофшІэнхэм уасэу ялагъэм те-гъэпсыкІыгъагъэр ары.

Мылькур зыер зыхэхъэрэ купхэм ялтыгыгъэу хэбзэлахъ-хэмкІэ федеральнэ къулыкъум пэшлорыгъэшъ къэлъытэнхэр ышІыгъэх. ГушыІэм пае, фэгъэ-кІотэныгъэ зилэ купхэм ащыш-хэм фэтэрэу квадратнэ метр 55-рэ хъурэм пае илъэсым хэ-бзэлахъэу сомэ 160-рэ атышт. Фэтэрыр квадратнэ метри 100 мэхъумэ ыкІи фэгъэкІотэны-гъэ зилэ нэбгыритІум здыря-унаемэ (нэбгырэ пэпчэ хэбзэ-лахъ хэгъэкІынэу иІэр квадрат-нэ метр 50 зырыз), ахэм зы сомэ атыштэп. Ау мыщ дэ-жыым къэлъытакІохэм тыгу къагъэкІыжы а хэбзэлахъ лъэп-къыр чІыплэ хэбзэлахъэу зэрэ-щытыр ыкІи ащ елытыгыгъэу хэбзэлахъым хэгъэхъон-хэгъэ-кІыныр чІыплэ хэбзэ къулы-

къухэм яфитыныгъэу зэрэщы-тыр. Арышъ, хэбзэлахъыр зы-фэдизыштыр къэпллытэным фэшІ хэбзэлахъ хэгъэкІыныр (мылькур зые пэпчэ квадрат-нэ метр 20 ыкІи фэгъэкІотэ-ныгъэ зилэ пэпчэ квадратнэ метр 50 мэхъу) къыдэпллытэн фае. ГушыІэм пае, нэбгыриш хъурэ унагъор тІоу зэхэт фэтэ-рэу квадратнэ метр 55-рэ зэ-рылтым щэпсэумэ, а унагъом хэбзэлахъ ытыштэп, ау мыль-кур зыер зы нэбгырэ нахъ мыхъумэ, илъэсым сомэ мини 5,6-рэ ытын фаеу хъушт.

Хэбзэлахъ къулыкъум иІофы-шІэхэм къызэралытагъэмкІэ, мыкощырэ мылькум иобъект-хэм ахэтых хэбзэлахъыр фэдэ 40-кІэ нахыбэу зытын фаеу хъуштхэр. Сыда пІомэ непэ ахэм зы сомэ атырэм. Арэу-штэу зыкІэхъурэр физическэ лъапсэ иІэу лажъэхэрэм мы-кощырэ мылькоу яІэм техъорэ хэбзэлахъыр джырэ нэс тех-ническэ инвентаризациемкІэ бюрехэм 1980-рэ илъэсым псэолъэшІ ІофшІэнхэм уасэу ялагъэм тегъэпсыкІыгъэу къы-зэралытэшттыгъэр ыкІи чІы-плэ хабзэр а уасэхэм зэрахэ-мыплэжыштыгъэр ары.

ГушыІэм пае, квадратнэ метр 500 зэрыл ыкІи инвен-таризационнэ уасэу сомэ мини 100 нахъ зимылэ чырбыш унэу 2008-рэ илъэсым агъэпсыгъэр къалэу Краснодар игупчэ щы-зилэм непэ илъэсым хэбзэла-

хъэу сомэ 100 нахыбэ ытырэм. Кадастрэ уасэм тетэу къыза-ллытэкІэ, унэм сомэ миллиони 5 фэдиз ыуасэу къыкІышт ыкІи шэпхъакІэм тегъэпсыкІыгъэу илъэсым ащ хэбзэлахъэу сомэ 4000-м ехъу ытышт. Шыпкъэ, мылькур зыер кадастрэ уасэу къыфалытагъэм емызэгъын, хэбзэгъуцугъэм зэригъэнафэ-рэм тетэу хыкумым етхъа-усыхыллэн е ащ нэмысэу Іофыр зэхифын ылъэкІышт.

Мыщ дэжыым хэбзэлахъ къулыкъум иІофышІэхэм хэ-бзэлахъ Кодексым ия 3-рэ ста-тья ыгъэнэфэрэ шапхъэр тыгу къагъэкІыжы. Ащ къызэрэ-дилытэрэмкІэ, Урысыем хэ-бзэлахъэр шагъэнафэхэ зы-хъукІэ, ахэр ытынхэм фэшІ мылькур зиунаем амалэу иІэхэр къыдалытэх. ГушыІэм пае, цыфым фэтэр заулэ е чІылэ унэ заулэ иІэмэ, ахэр ылыгъын-хэ, коммунальнэ фэІо-фашІэ-хэм ауасэхэр ытынхэ елэкІы-мэ, сыда мылькум техъорэ хэ-бзэлахъыр зыкІимытышъу-штыр зыфэпІошт еплъыкІэ-ми хэбзэлахъ къулыкъум иІо-фышІэхэр рэгъуазэх. Сыдэу шытми, мыкощырэ мылькум ехыыллэгъэ зэхъокІыныгъэхэм къэкІошт илъэсым тарихы-лэн ылъэкІышт. ПшІэхэнэп непэ Іэбжэ-лъабжэкІэ тызы-щылэжъэрэ чыгъхэтэ лэжы-плэхэм ащытилэ псэуалэхэр чІытагъэдзыжынкІэ.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ ШЪУЩЕГЪЭГЪУАЗЭ

Гъэтхапэм и 1-м шІомыкІэу

ПенсиехэмкІэ фондым и Адыгэ рес-публикэ Къутамэ мэкъумэщышІэ-фермер хъызмэташІэхэм япашэхэм агу кегъэкІыжы 2012-рэ илъэсым страховой тынхэу къалытагъэхэр ыкІи атыгъэхэр зыфэдизхэр (формэу РСВ-2-м тегъэпсыкІыгъэу) ыкІи ашъхэ телъытэгъэ къэбархэр 2013-рэ илъэ-сым игъэтхапэ и 1-м нахъ класэ мы-хъугъэу къатынхэ зэрэфаер.

А купым хахъэхэу ыкІи цыфхэр страховатъ зышІыгъэхэу Адыгеим ит-хэр 1805-рэ мэхъух. Ахэм ащышхэу къэбархэр къэзытыгъэхэр 1267-рэ е къэзытын фаехэм япроцент 70,2-рэ мэхъух.

Шъэф шІыкІэм шъудэмыгуІ

Бюджетым хэмыхъэрэ фондхэу Пен-сиехэмкІэ фондым ыкІи шІокІ зимылэ медицинэ страхованиемкІэ фондым шъхъэзэкъо предпринимательхэм аха-гъэхъан фэе страховой тынхэр 2013-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м хэпшыкІэу къызэралэтыгъэхэр бизнес цыкІлүм шы-лажъэхэрэм ащышхэм агу ыштагъэп. Мыщ дэжыым къышІыгъэп фае пред-принимательхэм янахыбэм шэпхъа-кІэхэм атетэу яІофшІэн зэрэлагъэ-кІуатэрэр. Арэу шытми, тиеспубликэ ибизнес сообществэ илІыкІохэм ащыш-хэм яІофшІэн зэфашІыжынкІэу фе-жыагъэх, адрэхэр ашІэшттым егупшы-сэх. Къыхахыгъэ Іофыр зэфэзышІы-жы зышІоигъохэм ащышхэр шъэф ІофшІакІэм техъэхэ ашІоигъоу агу къа-гъэкІы.

Тиеспубликэ шыпсэурэ шъхъэзэ-къо предпринимательхэм агу къэдгъэ-кІыжы тшІоигъу гуІэн ІофкІэ ащ гу-хэлъ гъэнэфэгъэныр зэримыщыкла-гъэр. БэхэмкІэ къызэрыкІоу шымыт а Іофым къышІыдэлытэгъэн фэе лъэны-къуабэ зэрэщыІэр хэти зышІымыгъэ-гъупшэмэ нахышІу.

ІофшІагъэхэм яхыыллэгъэ къэбархэр электроннэ шІыкІэм тетэу ыкІи элек-троннэ-цифровой кІэтхэжыкІэ яІэу къэшъутыхэмэ нахышІу. А шІыкІэм шъо шъуиуахъти, тэ тиуахъти къыгъэ-нэжышты, нахъ дэгъоу ыкІи нахъ псын-клэу къэбархэм язэхэфын ыгъэпсышт. Отчетхэм яформэхэр, ахэр зэрэптышты-хэр, электроннэ шІыкІэкІэ къэбархэр зэрэптыштыхэ программэхэр Пенси-ехэмкІэ фондым исайтэу www.pfrf.ru иедзыгъоу «Еж-ежырэу ІофшІэн къызыфэзыгъотыжыгъэхэм апай» зы-фиІорэм къишъухынхэ шъульэкІышт, ПенсиехэмкІэ фондым ичІыплэ къулы-къухэми яжъугъотыллэштых.

АпэрэмкІэ, шъэф шІыкІэм тетэу предприниматель ІофшІэныр зезыхъэ-рэм хэбзэгъуцугъэхэр еукъох ыкІи къын къызыфиыхыжыын ылъэкІышт. Хэбзэлахъ къулыкъум зырамыгъэтхы-гъэу предприниматель ІофшІэным пы-хъэхэрэм пшъэдэкІыжыэу ахырэр зы-фэдэр Хэбзэлахъ кодексым егъэнафэ. Шапхъэхэм уазыдэхкІэ, Урысые Феде-рацием и Хэбзэлахъ кодекс ия 116-рэ статья ия 2-рэ пункт ыгъэнэфэрэ пшъэ-дэкІыжыр уагъэхышты. Заримыгъэ-тхыгъэу предприниматель ІофшІэныр зыгъэақІэрэм фэдэу къыхыжыгъэм ипроценти 10-м нэсэу, ау сомэ мин 40-м къышІымыкІэу тазыр тыралъ-хъаштэу а шапхъэм егъэнафэ. Ащи иза-къоп. Учетым ухэуцонымкІэ пІалъэу агъэнэфагъэр зыуукъокІэ, администра-тивнэ правукъоныгъэхэм яхыыллэгъэ Кодексым ия 15-рэ статья тегъэпсы-кІыгъэу сомэ 500-м къышІыублагъэу сомэ 2500-м нэсэу тазыр уагъэтышт.

ЯтІонэрэмкІэ, принципіальнэ мэ-хъанэ зилэ нэмыкІ Іофыгъори зыщыб-гъэгъупшэ хъуштэп.ПенсиехэмкІэ фон-дым хэбгъэхэрэ тыныр зыгорэм иджыбэ

ихъанэу щыгъэп, ар о пшъхэ пае, уныбжъ къызыскІэ, пенсиеу къуатыштыгъым къы-хахышт мылькум пае оты. Ахъщэр на-хыбэу зэІубгъақІэмэ, оркІэ нахъ дэгъу. Ащи изакъоп. Шъхъэзэкъо предпринима-телэу зызыгъэтхыгъэм цыф горэм ІофшІэн ритыгъэу илъэсым къыкІош ащ пае страховой тынхэу сомэ мини 112-рэ етымэ, еж ышъхэ пае ытышт сомэ мин 17-р ащ «къыхэккукІын» ылъэкІышты? Ащ тетми, нэмыкІми, страховатъ шы-гъэ цыф пэпчэ ыныбжъ къызыскІэ пенсиер къыфалытэн фаеу хъушт.

ЯщэнэрэмкІэ, хэбзэлахъхэмкІэ къи-нэу ателъыр нахъ зыгъэшъэбэрэ зэхъо-

кІыныгъэхэр пенсиехэм яхыыллэгъэ хэ-бзэгъуцугъэхэм тызыхэт илъэсым афашІынкІэ мэхъу.

ЯплІэнэрэмкІэ, шъхъэзэкъо пред-принимателэу зызыгъэтхыгъэхэм ащыш-хэм коммерческэ ІофшІэным ишІы-кІэу агъэфедэрэр зэблахъун зэра-лэкІыштыри къыдэпллытэн плъэ-кІышт.

БэшІагъэ загъэунэфыгъэр предпри-ниматель ІофшІэным гуІэн Іофыр гъу-сэгъушІу фэхъун зэримылэкІыштыр. Ащ ычІыплэкІэ апэрашІэу лъэныкІо пстэури къыдэпллытэн, анахъ шІыкІэ-шІоу щытыр къыхэпхын фае.

Видеоегъэблэгъэныри амалышІу

Цыфхэм Іоф зэрадашІэрэр нахъ дэ-гъоу зэхэщэгъэным ехыыллэгъэ концеп-циеу ПенсиехэмкІэ фондым ыгъэнэ-фагъэр нахъ икыоу гъэцэкІэжыгъэным, ащ ифэІо-фашІэхэр Адыгеим щыпсэ-ухэрэм нахъ апэблагъэ шІыгъэнхэм, къэбархэр зэралытагъэІэсыхэрэм ыкІи зэрагурагъаІохэм нахыбэу шІуагъэ къегъэтыгъэным, цыфхэм ягумэкІхэр нахъ псынклэу ПенсиехэмкІэ фондым лъагъэІэсынхэ алъэкІэу гъэпсыгъэным фэшІ ПенсиехэмкІэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ 2012-рэ илъэсым къышІыублагъэу фэІо-фэшІакІэ — Пен-

сиехэмкІэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ ипашэ ивидеоегъэблэгъэнхэр ылэ къыригъэхъагъэх. Къалэу Мыекъуа-пэ хэмытэу, адрэ муниципальнэ обра-зованиехэм ащыпсэухэрэр а шІыкІэм тетэу мазэ къэс зэгъогогъо Пенсиехэм-кІэ фондым иреспубликэ Къутамэ ипа-щэ регъэблагъэх. БгъуитІури зэрэлэ-гъухэзэ зэдэгущыІэх, цыфхэм яупчІэ-хэм Къулэ Аскэрбий джэуапхэр аре-тыжыых. Егъэблэгъэныр зыщыІэрэ ма-фэхэр ыкІи зашыІукІэхэрэ чІыплэхэр цыфхэм ашІэным фэшІ графикэу зэхэд-гъэуцагъэм шъуштытэгъэгъуазэ.

Мазэхэр	ЗыдэщыІэщтыхэ районхэр	ЗыщыІэщтыхэ мафэхэр
Мэзаер	Джэдэжэ районыр	2013-рэ илъэсым мэзаем и 21-р
Гъэтхапэр	Кошхъэблэ районыр	2013-рэ илъэсым гъэтхапэм и 3-р
ЖъоныгъуакІэр	Красногвардейскэ районыр	2013-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 16-р
Мэкъуогъур	Мыекъопэ районыр	2013-рэ илъэсым мэкъуогъум и 20-р
Бэдзоогъур	Тэхъутэмыкыое районыр	2013-рэ илъэсым бэдзоогъум и 18-р
Шышъхъэлур	Теуцожэ районыр	2013-рэ илъэсым шышъхъэлум и 15-р
Чъэпыогъур	Шэуджэн районыр	2013-рэ илъэсым чъэпыогъум и 17-р
ШэкІогъур	Адыгэкъал	2013-рэ илъэсым шэкІогъум и 21-р

Видеоегъэблэгъэнхэр зыцІэ кье-тІогъэ мазэхэм ящэнэрэ мэфэку ма-фэхэм шыІэштых. Зырагъэжышт сы-хъатыр ыужыкІэ агъэнэфэшт ыкІи мэ-

фишкІэ нахъ пасэу алъагъэІэсышт.

ПенсиехэмкІэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ ипресс-къулыкъу.

«АДЫГЭ МАКЪЭМ» ия 90-рэ ИЛЭЭС ИПЭГЪОКИ

Шу слъэгъурэ синыдэльфыбзэ гъээзет

«Адыгэ макъэр» кызыдэ-кырэр 1923-рэ илээс кы-щегъэжыагъ, гъэтхатэм и 8-м илээс 90-рэ мэху. А юбилей шлагъор къэмысызэ сыгу къэ-кыжыгъэр бэ сызыфашып-кызу, шу слъэгъу, сызрыгуш-хоу, тиныдэльфыбзэ гъээзет закъоу кыдэкъырым фэгъэ-хыгъэу. Ащ иредакцие сы-члэсу Иоф сшлагъэп, ау ныб-джэгъу шыпкызу сырилэу сыдэлажэ илээс 50-м ехъу-гъэу.

Гъээзетым ныбджэгъуны-гъэ зыдэшыгъэр я 7-рэ клас-сым сышеджэ зэхур арыгъэ. Шыпкызу, хэку гъээзетым ыпэ-клэ район гъээзетэу «Стаханов-ец» зыфиорэм сытхэу езгъэ-жыгъагъ. Стыххэрэр кыра-гъахъэхэу аублэгъагъ. Непэ кызынэсыгъэм ахэр шлуклэ сыгу кэкъыжыкы.

Тихэку кызындыкырэ лъэпкэ гъээзет закъоу «Соци-алистическэ Адыгей» зыфило-щтыгъэм сэщ фэдэу укълэ ныбжыкызу утхэныр псын-клэгъуагъэп. Апэ ащ сытхэ-нэу сыгу кызыгъэкыгъагъэр сшынахыжыу Рэмэзан ары-гъэ. Бэшлагъэу хэку гъээзетхэу «Социалистическэ Адыгей» ыкли «Адыгейская правда»

зыфилощтыгъэхэм ныбджэ-гъуныгъэ пытэ адырилэу ар афатхэщтыгъ. Ащ гъээзетхэм къаригъахъэхэрэм сяджэу сы-ублэгъагъ. Пчыхъэрэ тиунэ кыххэрэ тигъунэгъухэр кы-сэлъэлэхэмэ, гъээзетым сакы-феджэу бэрэ кыххэкыщтыгъ. Къэбар гъэшлэгъон горэ гъэ-зетым кыххыагъэми къакло-хэти, сыкырагъаджэщтыгъ. Ар сэрклэ гушлогъошхуагъ. Ситхыгъэ горэ гъээзетым кы-зыхиутыклэ, чыгумрэ уашьом-рэ азыфагу сифэщтыгъэп, на-сыпыгъэшхоу слыгъэщтыгъ. Убзэклэ хэкум кышыдыкырэ гъээзетым ныбджэгъуныгъэ дыуилэныр, ащ дэлажэхэрэм цыхъэ кыпфашыныр сэмэр-кызугъэп. Шыпкызу, кыххэ-кыгъэ уахъэхэр хэку гъээзет-хэм апэу сафатхэу зесэгъа-жэм, ситхыгъэхэр зэклэ кы-рамыгъахъэхэу, писъмэ кыс-фагъэххыжыщтыгъ «мышц фэдэхэр хэтхэп, ахэр кыххэ-пхъэхэу кызыбгъэххыжыклэ кыдгъэхъашт» алоу. Ащ пае сыгу хэкыгъэп. Зэклэ шы-клагъэу силэхэр зыдысагъэ-шлэгъыщтыгъ, районным ит колхоз-совхозхэм журналист-хэр кызыкылохэклэ салуклэ-щтыгъ, ахэм бэ сагъашлэщты-

гъэр. Редакцием мэээ тема-тическэ планэу шызэхэгъэ-уорэр кысфагъэххыщтыгъ. Загъорэ редакцием сызычла-хъэклэ, «тикъоджэ корреспон-дент къэкъуагъ» алоты, кыс-пэгъокыщтыгъэх. Иоф шы-зышлэщтыгъэхэ нахыжыхэу Шьоджэ зэунэкъошхэу Мы-хъамчэрыерэ Аслъанчэрыерэ, Цуекъо Джэхъфарэ, Хъушт Хъалидэ, Лъэустэн Юсыф, Хъаклэмыз Рэщыдэ, Шъхъап-лъэкъо Хысэ, Пэнэшъу Сэ-фэр, Дыхъу Муратрэ Хысэрэ, Лъэхъусэжэ Хъаджэрэтбий, Бэгъ Нурбий, Нэпшлэкъуй Заур, Брантлэ Казбек лъэшэу кысфэгъэххэу кыспэгъокы-щтыгъэх.

Непэ редакцием сызычла-хъэрэм сагъэгъушлэ, салытэ нахыжыхэм ачлэпэ кыиуцо-гъэхэ нахыкылэхэу Жаклэмы-кыо Аминэт, Хъурмэ Хъусенэ, Сэхъутэ Нурбий, Сихъу Гош-нагъо, Тхъаркыохъо Сафет, Шъаукъо Аслъангуащэ, Ма-мырыкыо Нурыет, Къэзэнэ Юсыф, Хъут Нэфсэт, Емтыль Нурбий, Тхъаркыохъо Адам.

Адыгэ гъээзетым сытхэ зы-хъугъэм кызыфагу ащ редак-торэу илагъэхэм афэдэ шымы-лэу сэлъытэ. Редакцием члэс

журналистхэм апэ тырамы-гъэшшыщтыгъэмэ, ауж тыкы-рагъанэщтыгъэп къоджэ кор-респондентхэм. Лъэпкэ гъээ-тым редакторэу илагъэхэм ягу-гъу къэсымышынын слъэ-кыщтэп, сыда плэмэ ахэм апкэ кыкылэу гъээзетыр шу слъэгъу-гъэ, ащ сырыгушхоу сыкырэклэ ллэшлэгъуныкыом ехъу-гъэу. Гъээзетым сэтхэфэ редакторэу илагъэхэр Андыр-хъое Джантэмыр, Мэрэтыкыо Рэмэзан, Хъаклэмыз Бибол-эт, Бэгъушъэ Азэмат, Къу-екъо Асфар, Патлэмыкыо Ас-лъан арых. Непэ ащ иредак-тор шъхъалэу Дэрбэ Тимури тегъэразэ. Ахэм зэклэми кор-респондентхэмклэ къатенагъэ шылэп.

Къуаджэм удэс зыхъуклэ, ащ илэжъаглохэм ялофшлэклэ ыкли ягумэкхэм уащымыгъо-зэн плэкъыщтэп. Къэзгъэ-шлагъэм сэ мэкъу-мэщым сы-хэтэу къэсхыгъ. Ащ шылэ-жыгъэ цыфхэм, джаш фэдэу непи а Иофым пылгъхэм яхы-лагъэхэр бэрэ сэтхык. Ащ нэмыкылэу, тызыгъэгумэкырэ пстэуми ягу-гъу гъээзетымклэ сэшлы. Анахъэу сыналэ зытез-гъэтырэр Хэгъэгу зоошхоу блэ-кыгъэм хэтыгъэ дзэкълэ-лэу.

хэр, Иофшлэным иветеранхэр арых. Ахэм ягу-гъу умышлы-ныр сэ сшгъэхэклэ емыкылоу сэлъытэ. Ахэр ары мыхъу-гъэмэ, бэшлагъэу тищылаклэ фэшхъаф хъуштыгъэ. Ахэм япчыагъэ мафэ къэс кыщэ-клэ. Тикъуаджэхэм дзэкълэ-лэу къадэнэжыгъэхэр зырыз дэдэх.

Сэщ фэдэу синыдэльфы-бзэклэ кыдэкъырэ «Адыгэ макъэм» фатхэрэр бэ. Илээс 90-м кыкылоклэ ащ итеплэи, ыкылауачи лъэшэу зэрахъуа-гъэр непэ тинэрыльгъэу. Ти-лэпкэ ищылэклэ-псэуклэ, ти-тарихъ, тиныдэльфыбзэ яхы-лагъэхэу гъээзетым кыра-гъахъэхэрэр бэ зэрэхъу-гъэхэм сегъэразэ. Ар щытхъуклэ афэ-сэлъэгъу гъээзетым Иоф шы-зышлэу журналистхэм.

Непэ лъэшэу сыгу хэкълэу сызыгъэгумэкырэ Иофгыомы ышхъэ кыисхыщт. Тыбзэ-клэ гъээзет закъоу кыдэкъы-рэр адыгэу зызылгытэжы-рэ пстэуми кызырэрамы-тхыкырэ, адыгэ унэгъуабэ-мэ ар зэрарымыхъэрэр, зэре-мыджэхэрэр ары. Нэбгырабэ кытхэт а гъээзет шлагъор кы-римытхыкылэу. Унэгъуабэмэ ар арыхэмэ, еджэрэ пчыагъэми хэхъошт. Уадыгъу зылытэжы лъэпкэ гъээзетым адыгабзэклэ уеджэмэ. Егупшыс уапэклэ уилэпкэ кырыкылоштым. О убзэклэ утхэн, уеджэн, угу-щылэн умылэкылымэ, сыда уиадыгагъэр?

ХЪОДЭ Сэфэр.
«Адыгэ макъэм» штатым хэмыт икорреспондент.

КЪОДЖЭ ШЫАКИЭР

Бэгъушъэ Казбек иунагъу

Бэгъушъэ Мэхъудэ ыкыо Казбек (аскъэлаехэр зреджэ-хэрэр Ким) хэтрэ ныбжыкыи щысэтэхыплэ фэхъушт. Каз-бек иклэлэгъум зыфигъэуцу-жыгъэ гухэлъышлур ныбжыи зэблихъу-гъэп — врач сэнэхъа-тыр зэригъэгъотыгъэ, цыфхэм ишлугъэ арегъэкыи, игъэхъа-гъэхэр Иофгыошхоу зэшлукы-хэрэм яшыкыатышлэ. Казбек медицинэ шлэныгъэхэмклэ док-тор, профессор, АМАН-м иака-демик, Изэрэ врач.

Бэгъушъэ Мэхъудэ иуна-гъо зоошхом ифыртынэ щы-ухъагъэп, 1942-рэ илээсым заом ар хэкълэдагъ. Унагъом ишхъагырыт кыбгынэгъэ чыплэм иуцуагъ игуащэу Гу-шлукъан, ясабыиплэи хъуп-хъэу янэ гоуцуагъэх. Анахы-жыым, Самэт, илээс 17 ыныб-жыгъ, Нурыетрэ Аслъанбий-рэ(аскъэлаехэр зреджэхэ-рэр Лол) ащ ыуж къэкыи, Казбек анахыкылагъ, ятэ зэфэ-хым илээси 7 ыныбжыгъ.

Адыгэ гушылэгъэу «Иоф-шлэныр зырегъажэм, ыльгэ-гуанджэ зэрытым ышхъэ итыгъ» зыфалорэр Казбек ехышлэгъэ дэд. Клэлэгъу ила-гъэп. Иофшлэным ыпсыхъэ-гъэ цыф ямышыклэ. Иахылы-хэр зэрилгъэкълэу егъашлэх, шы-мылэгъэхэм (янэ-ятэхэм, ышы-пхъухэм, нэмыкыхэм) духъэ къафехыи, Тхъэм афелъэлэу, сздакъэ афеты.

Бэгъушъэ Казбек истуден-тыгъо илээсхэм анахъ илэпы-лэгъу-гъэр ышэу Аслъанбий. 1959-рэ илээсым Аскъэлэе гурыт еджаплэр кызыеух нэ-жым Мыекъопэ медицинэ учи-лищым члэхъагъ. Ар 1962-рэ илээсым кыуухыгъ. Сэнэхъа-тэу зэригъэгъотыгъэр «фельд-шер». Поселкэу Яблоневскэм дэт «Илэпылэгъу псынклэм» илээси 2 Иоф шышлэ, 1965-рэ илээсым Пшызэ медицинэ къралыгъо институтым члэ-хъагъ. 1972-рэ илээсым зычлэ къетлогъэ институтым илээ-плэ факультет кыуухыгъ. Спе-циалист ныбжыкылэр Пэнэ-жыкыкыо район сымэдджэщым хирургэу агъагло, Иоф щешлэ. Нэужым Ленинград аспиран-турэм шеджэ. Казбек непи иеджэн зэпигъэурэп, лъэшэу фабэу ыгу кынагъэ медицинэ институтымклэ иклэлэгъэ-джагъэу, профессорэу Абрам ыпхъу Надежда Юшко. Ащ идокторскэ диссертациеу «Внутриглазные опухоли» зы-фиорэр зыдэт атласыр шлу-хъафтынэу Казбек кырыты-гъагъ. Атласым мышц фэдэ гу-шылэхэр тетхэгъагъэх: «Ищи-те, диагностируйте, изучайте методы лечения». А гушылэ-хэм Казбек непи арэгъуазэ — шлэныгъэлэжыым Иоф зыдышлэ-рэ темэр цыфым кыеузырэ уз

зэфэшхъафхэм шъэжыкы хэ-мылэу узэрэ-лэзэщт шлыкыхэр ары.

Гъэхъагъэу ышлэхэрэмклэ иунэгъо зэгъэфэгъэ-зэдэужь илэпылэгъушху. Ишхъэгъу-сэ — Тырку Хысэм ыпхъу — Гошнагъуи врач, тлысыжы-гъэ, иунагъо хыалэлэу дэлажэ. Апхъу закъоу Саидэ пшгъэшэ-дах, пшгъэшэу луш, хъупхъэ. Аскъэлэе гурыт еджаплэр ты-жыын медальклэ, Пшызэ ме-дицинэ институтым илээплэ факультет диплом плыжы-клэ кыуухыгъэх, кандидат диссертациер Ростов-на-До-ну кышчышхыагыгъ, док-тор диссертациер темэу «Ан-тиаритмические средства» зыфиорэмклэ етхы. Иофшлэ-плитлу ащэлажэ: Краснодар

диагностическэ гупчэм ыкли амбулаторнэ Изэнымклэ хэ-ушхъафкылыгъэ комплексым икардиолог, Пшызэ медицинэ институтым фармакологи-ем-клэ шырегъаджэх. Янэ-ятэ-хэмклэ хъупхъэ, дэгъоу къа-делэ.

Лъэгъун силэу мафэ горэм Казбек дэжэ сыкылау-гъ. Нэ-шлэ-гушлэу бысымгуащэр — Гошнагъо кыспэгъокылыгъ. Сызыдищгъэ шагу-гъу къэбзэ-лъабз, зэтэгъэпсыхъагъ, унэми сыригъэблэгъагъ. Унэ клэцы-ри къэбзэ-лъабз, хъоо-пшау, нэфын. Силгъэгъун еслюагъ, ар-дэдэм телефоныр кытеуагъ. «Кысфэгъэгъу» ылуи, теле-фоныр хыгъэнагъ. Клэухым «шъо шлукъэсыфэ докторы-ри къэсыжыкыщт», — ылуи ыгъэтлылыжыкыгъ. «Доктор» зыфэлугагъэр Саида?» — зэзгъашлэ еслюагъоу Саидэ докторыщлэр илэ хъу-гъэмэ се-упчлы.

— Хъау, докторскэ дис-сертациер Саидэ джыри кы-гъэшшыпкыжыгъэгъоп. Тыз-тегушылагъэр Казбек, — ылуагъ, — Москва кыкылыгъэ-хэу сымаджэхэр кыфэкълэ, Ростов кынынэсыгъэх.

Тикъоджэ клэлэу Бэгъушъэ Казбек медицинэ шлэныгъэ-хэмклэ докторыщлэр кызы-фагъэшшэагъэр 1998-рэ илэ-сыр ары.

Академикэу Бэгъушъэ Каз-бек джыдэдэм кызыдикы-жыкырэи УФ-м и Кыблэ иака-демикхэм язэлу-гъу Налщык мэфи 3-м шыкылау-гъэр ары.

Макъэхэр къэлугъэх, Гош-нагъо унэм иплэи, «Казбек-рэ Саидэрэ къэсыжыкыгъэх» ылуагъ. «Тхъауегъэпсэу» еслюи, зыкысэ-лэтыжыкыгъ. «Казбеки сыдэгъушылэ еслюагъагъ, ау гъогум кытекыжыкыгъагъ, пшыгыштыт. «Нэмазшыгъо уахъэри кысы», слюагъэ. «Нэ-мазыр орырэ сэрырэ зэдэт-шлэныбэ. Купэу зэдэпшымэ нахъ псэпахэу ало», — ело Гошнагъо. «Нэмаз о шла?» — сэгъэшлагъо. «Сэшлы. Казбе-ки, Саиди нэмаз ашлы. Тиуна-гъоклэ тыдинлэжэ тэ». Гош-нагъорэ сэрырэ зиахътэ кы-хъэгъэ нэмазыр къэтшлы, хъа-клэщ унэм къэдгъэзэжыкыгъ. Хъаклэхэр кысыгъагъэх, Саи-дэ Ианэр кызыригъафэщты-гъэ. Сыкыжыкы зэрэслюагъэр Гошнагъо еслюашы джы-ри еслюагъ, ау кысфидагъэп, сахэдаломэ кысышхъапэнэу ылытагъ. Джары Бэгъушъэ Казбек иунагъоу зыфэдэр, ипсэуклэр. Шлэныгъэм, диным афэлажэ, икыоджэ гупсэу Ас-къэлае егъэкълэраклэ.

ЕМЫЖ Мусльимэт.
Сурэтым итыр: Бэгъушъэ Казбек.

Зэман пасэхэм адыгэхэр кыызэрахафэхэрэр

Я 943-рэ ильэс.

Араб шлэныгэлэжыу Масуди итхылгэу «Дышээр зышатхыкырэ чыплэхэр...» зыфилорэм этнонимэу «адехи» е «адиги» зыфилорэр апэрэу щегэфедэ. Тхылгым кышчело адыгэ хэгэгум чэтэн лэпкыу «тала» («дышээр») зыфилорэм шэкл эфэшхыафхэр зэрэщыхашыкыхэрэр. Талар чэтэн лэпкыу «дабики» зэралорэм нахыплоглагы ыкли нахы пытаг, ащ фэдэу зы джэнапхэм динари 10 бюсагы (я 19-рэ лэшлэгум зы динарыр сом 5-м фагъадэщтыг). Ащ фэдэ шэкыр гунэггу кэралыгбохэу быслымэнхэр зыщыпсэуэрэм адыгэхэм ащэщтыг.

Ставропольские губернские ведомости. 1860-рэ ильэс.

Я 965-рэ ильэс.

К. Маркс «Урысыем иппышхоу мэджусый диныр зыгыгкы» заджэщтыгэхэ Святослав Игорь ыкыор Тамань кытео ыкли кытекло, ащ ыуж пшымылэ иль Тмутараканскэ чыплэр шылэ мэху. Ащ адыгэхэр кызтеклыгэ касогхэр хэхьэх.

К. Маркс, Ф. Энгельс. «История СССР».

1024-рэ ильэсым игъэмаф.

Касогхэр (адыгэхэр) Тмутаракань иппэу Мстислав

Владимир ыкыо идзэ хэтхэу кыалэу Чернигов пемычыжыу щыклогэ Ишэ зэпуужыым хэлажэх. Пшэу Ярослав ипыидзэ ащ щытеклохэш, цыф зэрэуцыр агэуцужыы.

«Полное собрание русских летописей», т. 1. 1962-рэ ильэс, н. 147 — 140.

1083 — 1094-рэ ильэсхэр

Пшэу Олег-Михаил Святослав ыкыом Тмутаракань ылэ зыщылтыгэ уахтэм Зихними (Адыгеим) илэшхытетыг.

Монгайт. А.П. «О грани-

цах Тмутараканского княжества», н. 55 — 56.

1237-рэ ильэсым ибжыхь.

Адыгэхэм Тукар япашэу кыэндзал-монголдызэхэм пхыашэу апэуцужыых. Дзэпашэхэу Менгуханрэ Каданрэ язэолхэр зэхагэтакых, лыхыужыныгэ ин зэрахэлтыр зэхарагыашлэ.

Л.И. Лавров. «Нашествие монголов на Северный Кавказ».

1268-рэ ильэс.

Адыгэхэм (зыххэм) урысхэр, ермэлхэр, осетинхэр, кындзалхэр ягусэхэу Италием (Венецием) гыаблэм шигэлэрэ цыфхэм коц афарагыашэ.

«Очерки по истории генуэзских колоний на Западном Кавказе в XIII и XV веках». Е.С.Зевакин, Н.А.Пенчко.

КЪЭБЭРТЭЕ-БЭЛЬКЪАР РЕСПУБЛИКЭМ

Сэтэнае ымакыэккы

«Кавказым иппысэхэр зымылэгыухэр сабийхэм апай» зыфилорэ шлушлэ проектым орэдылоу Кызэнэ Сэтэнае (Сати) хэлажэх.

Проектыр «Кавказ лэпкыхэм я Урысые конгресс» зыфилорэ урысые общественнэ движением зехищэг. Ащ лэпылэгыу фэхыг фондэу «Кэрэщэе ыкли бэлькыар ныбжыкылэхэм хэхьоныгэ ягэшлыгэным фэшл» зыфилорэри.

Пэшорыгэщыу проектым кыдылгытагыр Кавказым щыцкылацкыкыхэм апае зэлашлэрэ цыфхэм амакыэккыушхычлэс лэпкыхэм яппысэхэр аудиокассетэхэм афытыратхэнэу ары. Дискхэр черкес, ингуш, осетин, ермэл, курдж ыкли нэмыкыбзэхэмкы «кыгушылэщтых», ахэр зымылэгыухэр кылацкыкыхэр зыщылыгыхэр хэбзэ унэхэм аратыщтых.

— Сигуапэу шлушлэ проектым сыхэлажэхэ, — ело Сэтэнае. — Цыфхэм лэпылэгыу уафэхумэ, ащ гуапи псапи кызэрэхкыхэрэр аужыр лэхьаным кызыгурыуагы, тапэкли сиамал кызырихыу сишлуагы кызэгэклошт.

Дискэу тыратхагыхэм черкес пшыситы ахэлгышт, ахэр «Шуэбэ тхамыкыем икыла» ыкли «Кыблэжыкы ахыщэр» зыфилорэр арых. Пшысэхэр урысыбзэклэ тетхагых, геройхэр Сэтэнае ымакыэккы кыгушылэх.

Квотэ 1000 кыаратыг

Сирием кыкыжы зышлоигыо тильэпкыгыухэм апае кыхыгэ ильэсым Кызэртэе-Бэлькыар Республикэм квотэ 1000 кыаратыг, 2012-рэ ильэсым пчыагыр 450-рэ хыуштыг. «Пэрыт» зыфилорэ общественнэ организацием ипашэу Стлашэу Ахымэд кызырилорэмкы, лэшэ зэпуужыыр зыщымылэсэрэ кэралыгым шылэ мазэм адыгэ унэгыуиты кыкыжыгыах.

— Икыгэ ильэсым ыклэхэм аджэх квотэхэр зэрэтыухыгэхэм кыхыкылау, зыхэкужэ кызыггэзжыкы зышлоигыохэм лэпылэгыу тафэхун тлэкыгыагып, — ело ащ. — Сирием заор кызыщыжыагым ыуж нэбгыр 500 фэдиз кыдгэблэгэжыкы. Ахэм Адыгэ ыкли Кырэщэе-Щэрджэс республикэхэм кыжыгыхэр ахэтых, адрэхэр Налшык исанаториэхэм ащэпсэу, ялахылы унагыохэм ахэсых.

Кыухэлэтыхэр Налшык ибыбыкыхэти, кыалэхэу Дамаскэр Алеппорэ тапэклэ быбыштыгых. Ахэмкы Сириер кызыбгынажыкы тильэпкыгыухэм кыаггэзжыкыщтыг. Джы кэралыгым гунапкыхэр кызыппычыныр нахыкын хыугэ сыда пюмэ кыухэлэтыхэр тырашжыкыгых. Кыкыжыныу фаехэр джыр уахтэм Тыркуем макыохэш, еланэ Урысыем кыехэх.

Кызыггэзжыкыгыхэм кыуаджэхэм ащыпсэунэу фаехэри кыахкыгых, ахэм ащыщэу унэгыуи 9-мэ цыфхэм кызыхалыхыгэ ахышэмкы унэхэр афашыфгых.

КЪУАДЖЭУ ХЪАКЫМЗЫЕ

90-р ащ фэдизэу бэп

Икыгэ ильэсым ижьоныгкыла мазэ Урысые Федерацием и Президент ышлыгэ унашым кышчело Хэгэгыу зэошхом хэлэжыгэ цыфхэу зыныбжэ ильэс 90-рэ хыугэхэм кыащегэжыагыу, ащ нахыжыкы ильэс кыэс афэгышлэхэзэ ашлынуу. А мафэр ветеранхэр кызыщыкыгэ мафэхэм атырагыафэ. Мыекыуапи республикэм ирайонхэм зыныбжэ хэклотэгэ фронтовикэу ащыпсэурэр бэ хыужырэп. Унашым дырагыаштэзэ, ахэм ямэфэкыхэр пащэхэм, общественностым, ныбжыкылэхэм адагэмэфэкыхэу рагыжыагы.

Бэмышлэу кыуаджэу Хыакымыз Махымудэ Умарэ ыкыомы хыакыхэр илагых. Ыныбжэ ильэс 90-рэ зэрэхыугым пае фэгышлонхэу ащ Кошхыблэ район администрацием ипашэу З. Хыамырзэр, ащ игуадзэу Р. Емыкы, народнэ депутатхэм ярайон Совет итхыаматэу А. Брянцевыр, Хэгэгыу зэошхом иветеранхэм ярайон Совет итхыаматэу А. Хыуыр, кыбар жыугэхэр цыфхэм анэзыгэсыхэрэ кыулыкым илофышлэхэр кыфэклогыагых.

Махымудэ зэрэадыгэллыр ымы-

гэгыуащэу ыкли

ыныбжэ емылгыгыгэу унэм кыкыли хыакыхэм щагум кыащыпэгыокыг, кыащыгушлыкыг.

Нэужым адыгэ ланэм риггэблэгыагых, ау ежыыр бысым нахы мышлыми, жыы чыплэ гышлуагым агэгылысыг. Хыохыухэр, гушылэ фабэхэр кызыэккылыкыагых. Иоф зэришлагыри, заом зэрэхэтыгыри, бгыхалыхэу кыратыгыэхэри агу кыагыэкыжыгыгэх.

Махымудэ ильэс 18 ыныбжыу заом лухыагы, чыплэ зэфэшхыафхэм ащызуагы, зэрильэкыу пным изэккыфжыкын хэлэжыагы. Зэуж лэхьаным кыащегэжыагыу ильэс 50-рэ зымылоу Иоф ышлаг, совхозу «Адыгплодопитомникым» ильэсыбэрэ щылэжыагы.

Махымудэ фахыгыгэ шлухыафтынхэмрэ УФ-м и Президент кызыэрэфэгышлорэр зэрытхэгэ тхылымыр ратыжыгыгэх, ыгу кыалэтыг, дыщысыгыгэх.

— Махымудэ чан, луш, сэмэркыу дахи хэлэ, — кытылуагы районымкы заом иветеранхэм я Совет итхыаматэу Хыут Ахымэд. — Удыщысынклэ гупсэф, ыгу кыдырэп, цыф гохы.

Ахымэд кызырилуагыэмкы, Кошхыблэ районым заом хэлэжыагыу нэбгыр 50 ысыжыыр, тызыхэт мазэм зыныбжэ ильэс 90-рэ хыурэр нэбгыриплэ. Ахэми ямэфэкыхэм атефэу гушылакыо афэкылоштых, агэгылоштых.

*Нэкубгыр зыгэхыазырыгыр
ШЪАУКЪО Аслыануащ.*

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм и Законэу «Цыфхэм ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ фитыныгъэу яIэр кыдэлъытэгъэным ехыллагъ» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ ильэсым чъэпыогъум и 30-м аштагъэу N 128-р зытэгъу «Цыфхэм ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ фитыныгъэу яIэр кыдэлъытэгъэным ехыллагъ» зыфилорэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо сшIы:

1. Ухэсыгъэнхэу:
1) шылэныгъэм чIыпIэ кын ригъэуцагъэхэм ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу зэрагъэгъотыштым ехыллэгъэ унашъохэр зраштэрэ шIыкIэр гуадзэу N 1-м диштэу;
- 2) Адыгэ Республикэм ыпкIэ зыхэмыль юриди-

ческэ Iэпылэгъу шягъэгъотыгъэным тегъэпсыхыгъэ къралыгъо системэм хэлажэхэрэр зэрэзпхыгъэштхэ шIыкIэр гуадзэу N 2-м диштэу;

3) ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэным тегъэпсыхыгъэ къралыгъо системэм кыдыхэлъытагъэу ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу зэратынэу зытефэхэрэм ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу языгъэгъотырэ очылхэм лэжъапкIэ зэраратышт шIыкIэр гуадзэу N 3-м диштэу;

4) ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэным тегъэпсыхыгъэ къралыгъо системэм кыдыхэлъытагъэу ыпкIэ зыхэмыль юридическэ Iэпылэгъу языгъэгъотырэ очылхэм хъарджэу ашIы-

гъэр зэрэрагъэкъужьышт шIыкIэр гуадзэу N 4-м диштэу.

2. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу. Мы унашъом иа 1-рэ пункт ия 3-рэ, ия 4-рэ подпунктхэр зылъы- Iэсыхэрэр 2013-рэ ильэсым шылэ мазэм и 1-м кы- щегъэжъагъэу правэм ыльэныкIэ азыфагу илхъугъэ зэфыщытыкIэхэр ары.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМШЫЛ Мурат

кь. Мыекъуапэ,
мэзаем и 8, 2013-рэ ильэс
N 20

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллагъ

Урысые Федерацием и Правительствэ 2012-рэ ильэсым чъэпыогъум и 4-м ышIыгъэ унашъоу N 1006-р зытэгъу «ЫпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр медицинэ организациехэм зэрагъэцэкIэрэ шIыкIэр ухэсыгъэным ехыллагъ» зыфилорэм диштэу, Адыгэ Республикэм имединэ учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр цыфхэм зэрафагъэцэкIэрэ шIыкIэр гъэнэфэгъэным, джащ фэдэу ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэмкIэ уасэр зэрагъэ- нэфэрэ шIпхъэ зыкIыр кызыфэгъэфедэгъэным, фэдэ кызыхэкIырэ IофшIэным ахыцэу кыкIагъэцэкIэрэ акылыгъэ хэлъэу кызыфэгъэфедэгъэным атегъэпсы- хыагъэу унашъо сшIы:

1. Ухэсыгъэнхэу:
1.1. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллэгъэ Положениер мы уна- шъом игуадзэу N 1-м диштэу;
- 1.2. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэм ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэм кыкIагъэцэкIэрэ мылкъур зэрагъэфедэрэ шIыкIэр мы уна- шъом игуадзэу N 2-м диштэу;
- 1.3. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр агъэцэкIэхэрэм ятарифхэр зэрагъэнэфэрэ шIыкIэр мы унашъом игуадзэу N 3-м диштэу;
- 1.4. Псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреж- дением ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр ыгъэцэкIэнхэу Изын къэзы- тырэ тхылгъымрэ ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фа- шIэхэм яспискэрэ унашъом игуадзэу N 4-м диштэу;
- 1.5. Урысые Федерацием и гражданхэм ыпкIэ зы- хэмыль медицинэ Iэпылэгъу аратынымкIэ къралыгъо гарантиехэм ячIыпIэ программэу Адыгэ Республикэм шагъэцэкIэрэм тетэу цыфхэм медицинэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ врач шхъаIэм пшгъэрылгъэу зы- фигъэуцужьыхэрэр мы унашъом игуадзэу N 5-м диштэу;
- 1.6. ЫпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр зэра- гъэцэкIэштхэмкIэ ззэгъыныгъэр мы унашъом игуа- дзэу N 6-м диштэу;
- 1.7. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ

медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр агъэцэкIэнхэу Изын къэзытырэ комиссием хэтхэр мы унашъом игуадзэу N 7-м диштэу;

1.8. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэ- гъэнымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зы- хэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло- фашIэхэр агъэцэкIэнхэу Изын къэзытырэ комисси- ем ехыллэгъэ Положениер мы унашъом игуадзэу N 8-м диштэу;

1.9. Медицинэ фэло-фашIэхэу ыкIи нэмыкI фэло- фашIэхэу юридическэ, физическэ лицэхэм, цыфхэм ямылкъу ыкIи нэмыкI къэкIуапIэхэм ямылкъу зылъа- тын фаеу игъоу альэгъухэрэр мы унашъом игуадзэу N 9-м диштэу.

2. Псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ къралыгъо учреждениехэм яврач шхъаIэхэм:

2.1. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллэгъэ Положением диштэу ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллэгъэ Поло- жением зэхъокIыныгъэхэрэм хэгъэхъожьынхэмрэ фашIынхэу.

2.2. ЫпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр агъэцэкIэнхэу Изын къэзытырэ тхылгъыр кыалэкIэханым пае Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ мы кыкIэлъыкIорэ документхэр Iэклагъэханхэ фае:

— медицинэ IофшIэн агъэцэкIэнымкIэ лицензиуеу яIэм икопиеу кэгъэгъэпкIэжыгъэр;

— Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллэгъэ положениер;

— Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэм ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэм кыкIагъэцэкIэрэ ахыцэр зэрагъэфедэрэ шIыкIэр;

— Урысые Федерацием и гражданхэм ыпкIэ зы- хэмыль медицинэ Iэпылэгъу аратынымкIэ къралыгъо гарантиехэм ячIыпIэ программэу Адыгэ Республи- кэм шагъэцэкIэрэм тетэу цыфхэм медицинэ Iэпы- лэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ врач шхъаIэм пшгъэ- рылгъэу зыфигъэуцужьыхэрэр;

— ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэм ясписк;
— предприниматель IофшIэным ыкIи нэмыкI IофшIэнэу хахъо кызыхэкIырэм кыкIагъэцэкIэрэ фэдэ- хэмрэ хъарджхэмрэ ясет.

2.3. ЫпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэмкIэ ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэмкIэ тарифхэр кыалыгъэ зыхъу- кIэ, Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ икъралыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло-фашIэхэу ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэу агъэцэкIэхэрэм ятарифхэр зэрагъэнэфэрэ шIыкIэр кызыфагъэфедэнэу. ЫпкIэ зыхэлъ фэло-фашIэхэмкIэ тарифхэр учреждением ипащэ еухэсых ыкIи Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Ми- нистерствэ ахэмкIэ дырегъаштэ.

2.4. Отчет кызыфащIырэ мазэм кыкIэлъыкIорэ мазэм ия 10-рэ мафэ нэс Адыгэ Республикэм псау- ныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ квар- тал къэс отчетхэр Iэклагъэхэу.

3. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ и Министерствэ 2009-рэ ильэсым мэкъуогъум и 15-м ышIыгъэ унашъоу N 480-р зытэгъу «Адыгэ Рес- публикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ икър- алыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэ- ло-фашIэхэр ыкIи нэмыкI фэло-фашIэхэр агъэцэкIэн- хэу Изын къэзытырэ комиссиер зэрэзхаштэрэм ехы- ллагъ» зыфилорэм, 2009-рэ ильэсым гъэтхапэм и 30-м ышIыгъэ унашъоу N 230-р зытэгъу «Адыгэ Рес- публикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ икър- алыгъо учреждениехэм ыпкIэ зыхэлъ медицинэ фэло- фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехыллагъ» зыфилорэм кIуачIэ ямыIэжъэу лыгъэгъэнэу.

4. Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэ- нымкIэ иминистрэ иапэрэ гуадзэу Г.Н. Савенковамрэ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ и Министерствэ иплановэ-экономикэ отдел ипащэу Г.И. Дудкинамрэ мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъафынэу.

5. ЗыкIагъэхэрэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуа- чIэ иIэ мэхъу ыкIи 2013-рэ ильэсым шылэ мазэм и 1-м кыщегъэжъагъэу правэм ыльэныкIэ азыфагу илхъугъэ зэфыщытыкIэхэм альэгъэсы.

Министрэу МЭРЭТЫКЪО Рустем
кь. Мыекъуапэ,
шылэ мазэм и 31-рэ, 2013-рэ ильэс
N 46

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэхэрэр терроризмэм шыухъумэгъэнхэр» зыфилоу 2011 — 2013-рэ ильэсхэм ателъытагъэм зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ ильэ- сым тыгъэгъазэм и 14-м аштагъэу N 140-р зыте- тэу «2013-рэ ильэсымкIэ ыкIи 2014-рэ, 2015-рэ ильэс- хэм ячэзыу пIалъэкIэ Адыгэ Республикэм ирес- публикэ бюджет ехыллагъ» зыфилорэм, Адыгэ Рес- публикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэсым шышхъаIэм и 14-м ышIыгъэ унашъоу N 145-р зы- тетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ програм- мэхэр кызырэхыхэрэ, зэраухэсыхэрэ ыкIи зэрагъэ- цэкIэрэ шIыкIэм ехыллагъ» зыфилорэм адиштэу унашъо сшIы:

1. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ ильэсым

бэдзэогъум и 13-м ышIыгъэ унашъоу N 210-р зы- тетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ програм- мэу «Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэца- кIэхэрэр терроризмэм шыухъумэгъэнхэр» зыфилоу 2011 — 2013-рэ ильэсхэм ателъытагъэм гуадзэм ди- штэу зэхъокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипащэу О.В. Дол- голенкэм:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэханэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэм зэ кыдэкIырэ сбор- никэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэ-

угъоягъэхэр» зыфилорэм ар кыыхауыным ыналэ тыригъэтынэу;

— Урысые Федерацием ишIолгъыркхэм яшпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэханым пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэлорышIапIэу Адыгэ Респу- бликэм шылэ Iэклигъэханэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфы- нэу сшхъэкIэ зыфэсгъэзэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА
кь. Мыекъуапэ,
мэзаем и 6, 2013-рэ ильэс
N 22

БАСКЕТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Дахэу Мыекъуапэ щэкЮ

Апшээрэ купым хэт баскетбол командэхэу финалны-
кьом хэхьагъэхэр Мыекъуапэ шыээдешлэх. Самарэ,
Ставрополь, Иркутскэ, Нижнэ Тагил, Тверь, Мые-
къяупэ якомандэхэр зырызэ тикъалэ шыээлүкштых.
Ятлонэрэ къекЮкыгъор Тверь шыкЮшт. Апэрэ чыпЮ
4-р кыдэзыыхэрэр финалныкьом хэфэщтых, Урысы-
ем имедальхэм афэбэнэщтых.

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Старый Соболев» Нижнэ
Тагил — 85:69 (22:19, 28:16, 21:12, 14:22).

Мэзаем и 23-м Мыекъуапэ шыээдешлагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Кушкарев — Ижевск, М. Житлухин —
Оренбург, А. Ревенко — Москва хэку.

«Динамо-МГТУ»: Тусиков — 13, Стрелкин — 3, Гапо-
шин — 11, Степанов — 6, Кубраков — 7, Чураев — 2,
Лундако — 3, Хмара — 7, Блэгъожъ — 0, Хьякюн —
12, Воротников — 0, Янютин — 21.

Мэзаем и 24-м Мыекъуа-
пэ шыээлүклагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Бога-
чев, П. Усков — Воро-
неж, Д. Северюхин —
Курск.

«Динамо-МГТУ»: Тусиков
— 4, Стрелкин — 4, Гапо-
шин — 4, Степанов — 15,
Кубраков — 18, Лундако
— 0, Хмара — 3, Ворот-
ников — 8, Янютин — 15.

Пчъагъэр зэфэдизэу, хьякЮхэр
тапэ ишыхэу уахтэ кыхэ-
кыгъ. ЗэЮкЮгъэр зыщауыным
тызэплыгъэр хульфыгъэ спорт
шыпкк. Пчъагъэр зэрэлыкЮа-
тштыгъэр: 51:41, 55:45, 63:57.
ЕшЮгъэр аухынкЮ такыкыи
3 кьэнагъэу Е. Янютиным хья-
гъэм Югуаор дахэу редзэ —
65:57. ТигумэкЮхэм кьахэхьо,
пчъагъэр 66:62 мэхъу, кьэнагъэр
1.13. Пчъагъэр 67:64. Нэгъэуплэ-
пЮгъу 19 кьэнагъэу В. Кубрако-
вым хьягъэм Югуаор редзэ —
69:64. А. Гапошиным тазыр
дзынкЮ пчъагъэм хегъахьо. Ащ
лыпытэу Артем Гапошиным
ухъумэн Юфыгъохэр шысэ теп-
хынэу егъэцакЮх, хьякЮмэ Ю-
гуаор кьалэкЮхы, хьягъэм ра-
ригъадзэрэп. НэгъэуплэпЮгъуи 2
кызынэм, тиспортсменхэм тек-
Юныгъэр кызырэдыхыштыр
пшЮнэу шытыгъ, Югуаор зылэ-
клагъэкЮгъэп.

ЕшЮгъэр кызаухым, тренер
шъхьаЮу Андрей Синельнико-
вым, тиспортсменхэу А. Тусико-
вым, А. Гапошиным, В. Кубра-
ковым, Е. Янютиным, нэмыкЮ-
хэми тафэгушЮагъ. В. Кубра-
ковым кызырэхигъэщыгъэу, зэ-
кьотхэу тибаскетболистхэр ешЮ-
гъэх. ХьякЮхэр гулагъэх, егугъу-
гъэх. А. Безруков, И. Шамо-
выр, К. Новиков, П. Хребто-
выр, А. Павлов, нэмыкЮхэри
теклоныгъэм яшыпккэу фэбэна-
гъэх. Тхьагъэпсэу, баскетбол
дахэ тырагъэплыгъ.

ЗэЮкЮгъухэм
якЮуххэр

«КАМИТ» Тверь — «Самара»
Самара — 71:58, «Старый
Соболь» Н. Тагил — «Ди-
намо» Ставрополь —
88:80. «Динамо» Став-
рополь — «Иркут» Иркутск —
90:88, «Иркут» — «Сама-
ра» — 64:56.

Зэнэкъокъур мэзаем и 28-м
Мыекъуапэ шауышт. Мафэ кьэс
зэЮкЮгъуи 3 Мыекъуапэ щэкЮ,
и 26-м загъэпсэфышт.

Сурэтхэр зэнэкъокъум кы-
щытырахыгъэх.

ЕДЖАПЭМРЭ КИЛЭЦИКЮ ФУТБОЛЫРЭ

Кошхьаблэхэр ящэнэрэх

КилээеджакЮхэр футбол цы-
кЮм пыщэгъэнхэм фэгъэхьы-
гъэ зэнэкъокъур Урысыем щэ-
кЮ. Кыблэ шьолырым
икЮх зэЮкЮгъухэр кьалэу Ей-
скэ шыээхашагъэх. Адыгэ Рес-
публикэм футболымкЮ икЮлэ-
цыкЮ-ныбжыкЮ спорт еджа-
пЮ зыщызыгъасэхэу 1997 —
1998-рэ илээсхэм кьэхъугъэ-
хэр ешЮгъухэм ахэлэжъагъэх.

Адыгэ Республикэм текЮныгъэр
кышщыдэзыхыгъэ командэхэр арых
Кыблэ шьолырым шыкЮрэ кЮух зэ-
ЮкЮгъухэм ашешхэрэр. Республикэ
кЮлэцыкЮ-ныбжыкЮ спорт еджа-
пЮм изавучэу Пэнэшъу Мыхьамодэ-
рэ Кошхьаблэ районым икомандэ итре-
нерэу Бэджэлды Тимуррэ кызырэта-
Юагъэу, Ейскэ командэ 12 шызэ-
нэкъокъугъ. ПэшЮрыгъэш зэЮкЮ-
гъухэм тикЮлэхэм ухъазырыныгъэ
дэгъу кьащагъэлэгъуагъ. Волго-
град хэкум 7:2-у, Кьэбэртэе-Бэлкьа-

рым 3:1-у тиспортсменхэр атекЮагъэх.

Финалныкьом Ставрополь краим
ифутболистхэр 5:0-у тикомандэ кы-
щытекЮагъэх. Ящэнэрэ чыпЮм икы-
дэхын фэгъэхыгъэ зэЮкЮгъур кынэу
кЮагъэ. Ростов хэкум икомандэ де-
шлэхэзэ, Джамырзэ Аслъанбэч тЮгъо-
гъо кьэлапчъэм Югуаор дидзагъ.
Пчъагъэу 0:2-м емызэгъыхэу Ростов
ифутболистхэр бэрэ апэкЮ кылыгъ-
гъэх. Адыгейм шыщ кЮлэмэ гуетыны-
гъэ ин кьагъэлэгъуагъ, 2:1-у текЮ-
ныгъэр кыдахыгъ, ящэнэрэ чыпЮр
кьафагъэшъошагъ. Пшыхъожъ Ис-
лъам ухъумэкЮ анахь дэгъоу зэх-
шакЮмэ алъыти, шЮхъафтын
кыфашыгъ. Джамырзэ Аслъан-
бэч зэкЮми анахыбэрэ кьэлапчъэм
Югуаор дидзагъ — 5. ЗыцЮ кьэ-
тЮагъэмэ анэмыкЮхэу тикомандэ
шешлагъэхэр: Ющэ Анзор, Бэгъэрэт
Ахьмэд, Бжэнтхьэлэ Аслъан, Ю-
пэзэу Мурат, Шэт Ахьмэд, Пшгэ-
Юапшэкъо Руслъан. Тренерхэр
Шэлбай Артуррэ Бэджэлды Ти-
муррэ.

ФУТБОЛ

Ныбджэгъу ешЮгъухэр

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Олимп» Курга-
нинск — 3:0.

Ныбджэгъу ешЮгъур мэзаем и 24-м Мыекъуа-
пэ шыкЮагъ.

«Зэкъошныгъ»: Макоев, ЕмыкЮжъ, Кузне-
цов, МыкЮ, Нечукин, Жегулин, Барахоев,
Натхьо, Нартиков, Кокарев, Лучин.
ЕшЮгъум хэлэжъагъэхэр: Валиев, Абаев, На-
рижний, Кравцов, Такъый, Меркитан, Кобл,
Сандаков, Датхъужъ, Къуанэ, Винников.
Кьэлапчъэм Югуаор дэзыдзагъэхэр: Винни-
ков — тЮгъогогъо, Меркитан.

Илээс ешЮгъум зыфигъэхъазырызэ, «Зэкъошныгъэм»
ныбджэгъу ешЮгъоу Мыекъуапэ шырилагъэм футболист
макЮп хэлэжъагъэр. Командэр иешЮкЮ лэхъу. Кьэлап-
чъэм Югуаор дадзэнэу тифутболистхэр бэрэ чыпЮшЮ
итыгъэх. «Зэкъошныгъэм» иухъазырыныгъэ хегъахьо,
командэм кырагъэблэгъагъэхэм уащыгугъы хъушт. Ма-
коевыр, Кокаревыр, Барахоевыр нахыпэкЮ Мыекъуа-
пэ шешлэщыгъэх. Меркитан Новороссийскэ кыраштыгъ.
Зыгъэпсэфыгъо мафэхэм ащыщ «Зэкъошныгъэм» ныб-
джэгъу ешЮгъу илэшт. Мэлылфэгъум и 10-м хэгъэгум
изэнэкъокъу аублэшт.

НэкЮбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЮЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ
Республикэм лэпкк
ЮфхэмкЮ, ЮкЮб
кьэралхэм
ащыпсэурэ
тильэпкэгъухэм
адырЮгъэ
зэпхыныгъэхэмкЮ
ыкЮ кьэбар
жъугъэм
иамалхэмкЮ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шъхьаЮр
ДЭРБЭ
ТИМУР

Редактор
шъхьаЮм
иапэрэ гуадзэр
МЭШЛЭКЪО
Саид

ПшгэдэкЮжъ
зыхырэ
секретары

НЭПШЭКЪУИ
Заур

Редакциер
зидэшЮр:
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьаЮм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшгэдэкЮжъ зы-
хырэ секретары:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын ЮфхэмкЮ,
телерадиокъэтын-
хэмкЮ ыкЮ зэлы-
ЮсыкЮ амалхэмкЮ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпЮ гъэЮры-
шлэпЮ, зэраушыхъа-
тыгъэ номеры
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4010
Индексхэр
52161
52162
Зак. 513

Хэутыным
узщыкЮлэхэнэу щыт
уахтэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкЮлэхэгъэхэ
уахтэр
Сыхъатыр 18.00